

Stavangerskolen 2020

Kvalitets- og utviklingsmelding

Stavanger
kommune

Stavangerskolen 2020

Kvalitets- og utviklingsmelding

Opplæringsloven fastsetter at skoleeiere plikter å utarbeide en årlig rapport om tilstanden i opplæringen. I Stavanger kalles denne rapporten «kvalitets- og utviklingsmelding».

St.meld.nr 31 (2007-2008) *Kvalitet i skolen* fremhever viktigheten av at styringsorganene i kommuner og fylkeskommuner har et bevisst og kunnskapsbasert forhold til kvaliteten på grunnopplæringen for å følge opp utviklingen av sektoren på en god måte.

Den årlige rapporten skal drøftes av skoleeier, det vil si kommunestyret, jf. opplæringsloven § 13-10 andre ledd.

Nasjonalt kvalitetsvurderingssystem

Tilstandsrapporten er et sentralt element i det nasjonale kvalitetsvurderingssystemet. Regjeringen har fastsatt mål knyttet til læringsresultater, frafall og læringsmiljø som grunnlag for å vurdere kvaliteten i grunnopplæringen. Til de nasjonale målsettingene har regjeringen stilt opp indikatorer som skal gi grunnlag for å vurdere hvor langt skoleeier er kommet i å nå målene.

For de fleste tema som belyses i kvalitets- og utviklingsmeldingen, er det fastsatt grenseverdier som indikerer grad av resultatoppnåelse. Grenseverdiene markeres i de ulike figurer og tabeller med grønn, gul, oransje eller rød farge. Kommunedirektøren har lagt til grunn Læringlabens beregningsmåter for fastsetting av grenseverdier/grad av resultatoppnåelse.¹

Krav til innhold i tilstandsrapporten

Tilstandsrapporten skal, som et minimum, omtale læringsresultater og læringsmiljø. Det er data fra *Skoleporten* som hovedsakelig benyttes som grunnlag for skoleeiers vurdering av tilstanden.

Skoleporten er en nettportal for vurdering av kvalitet i grunnopplæringen. Hensikten med *Skoleporten* er at skoler, skoleeiere, foresatte, elever og andre interesserte skal få tilgang til relevante og pålitelige nøkkeltall for grunnskoleopplæringen.

Stavanger kommune legger stor vekt på hjem – skole samarbeid. Foreldre inviteres årlig til å gi tilbakemelding på sine barns opplæringstilbud gjennom foreldreundersøkelser. Resultater fra foreldreundersøkelsene tas opp i et eget kapittel i kvalitets- og utviklingsmeldingen.

Også forskjellene mellom jenters og gutters karakterer og nasjonale prøveresultater omtales i Stavangers kvalitets- og utviklingsmelding.

¹ For utfyllende informasjon vises det til dokumentet [Bruk av farger og dialogkart i evidensinformert skoleutvikling](#)

Innhold

Innhold	3
1. Sammendrag	4
2. Hovedområder og indikatorer	6
2.1.1. Antall elever og lærerårsverk.....	8
2.1.2. Lærertetthet.....	9
2.1.3. Vurdering - elevtall og årsverk.....	10
2.1.4. Tilpasset opplæring og spesialundervisning	11
2.1.5. Vurdering - tilpasset opplæring og spesialundervisning	13
2.2. Læringsmiljø	15
2.2.1. Vurdering for læring	17
2.2.2. Arbeidsro og mestring	18
2.2.3. Støtte fra lærerne og læringskultur	20
2.2.4. Trivsel og motivasjon	21
2.2.5. Elevdemokrati og medvirkning.....	24
2.2.6. Mobbing.....	25
2.2.7. Vurdering - resultater fra Elevundersøkelsen	28
2.3. Foreldres opplevelse av stavangerskolen	29
2.3.1. Resultater fra foreldreundersøkelsene.....	29
2.3.2. Vurdering - resultater fra foreldreundersøkelsene	35
2.4. Læringsresultater	37
2.4.1. Læringsresultater i lesing som grunnleggende ferdighet og i faget norsk.....	37
2.4.2. Læringsresultater i regning som grunnleggende ferdighet og i faget matematikk.....	42
2.4.2. Læringsresultater i engelsk	47
2.4.3. Digital kompetanse og kapasitet i stavangerskolen under koronakrisen.....	50
2.4.4. Grunnskolepoeng.....	52
2.4.5. Skolebidragsindikatorer	53
2.4.6. Vurdering - elevenes læringsresultater	55
2.5. Overgangen fra grunnskole til VGO	57
2.5.1. Vurdering - overgang til VGO.....	58
2.5.2. Lærende profesjonsfellesskap	59
3. System for kvalitetsvurdering og skoleutvikling	61
3.1. Kvalitetsvurdering og skoleutvikling i stavangerskolen.....	61
3.2. Årlig tilstandsrapport.....	62
3.3. Skolenes tiltaksplaner	62
3.4. Resultatmålsettinger	62
4. Konklusjon og utfordringer	64

Alle foto er fra Vikevåg skule

1. Sammendrag

Vedtatte mål og utviklingsområder

Kunnskapsdepartementet har satt følgende mål for grunnopplæringen:

- *Alle har et godt og inkluderende læringsmiljø*
- *Barn og unge som har behov for det, får hjelp tidlig slik at alle får utviklet sitt potensial*
- *De ansatte i kunnskapssektoren har høy kompetanse*
- *Alle lykkes i opplæringen og utdanningen*

Departementet forventer at målsettingene skal danne grunnlag for prioritering av faglige mål og temaområder, og for utvikling av nye tiltak og virkemidler.

Utviklingsområdene i *Stavangerskolen mot 2025 – strategi for kvalitet*, sammen med *Årsplan for kompetanseutvikling i skolen*, understøtter Kunnskapsdepartementets mål for grunnopplæringen. Kvalitetsplanen forplikter alle stavangerskolene til å jobbe spesielt med følgende utviklingsområder:

- Medborgerskap og bærekraftig utvikling
- Utviklende læringsfellesskap
- Digital kompetanse

Stavangerskolen mot 2025 fremhever i tillegg fire prinsipper som skal ligge til grunn for alle skolenes praksis. De fire prinsippene er:

- Gode relasjoner
- Tilpasset opplæring
- Aktiv elevmedvirkning
- Lærende profesjonsfellesskap

Elever og undervisningspersonale

Stavanger, Finnøy og Rennesøy ble fra 1.1.2020 slått sammen til en kommune. Den nye kommunen har våren 2020 16600 elever fordelt på 47 offentlige grunnskoler. De tre minste skolene er oppvekstsentre bestående av både barnehage og barneskole.

Kommunesammenslåingen førte til at elevtallet i Stavanger steg med 1300 elever fra skoleåret 2018-19 til skoleåret 2019-20. Våren 2020 var det tilsatt 1622 lærere i stavangerskolen. Framskrivningstall viser svak vekst i elevtallet i årene som kommer.

Ved utlysning av lærerstillinger våren 2020 fikk skolene mange godt kvalifiserte søkere.

Nøkkeltall viser at Stavanger har hatt en markert nedgang i gjennomsnittlig gruppestørrelse på 1.-4.trinn etter innføringen av ny lærernorm. Det er også en økning i lærertettheten på mellom- og ungdomstrinnet.

Tilpasset opplæring og spesialundervisning

Skoleåret 2019-20 mottok 10,5 prosent av stavangerelevne spesialundervisning. Det er liten nedgang i andel elever som får spesialundervisning i Stavanger. Andre storbyer har færre elever med spesialundervisning ved at de har valgt å styrke ordinær undervisning og gir tidlig innsats gjennom tilpasset opplæring.

Nye retningslinjer for skolenes ressursteam ble politisk vedtatt i november 2019. Ressursteamet skal fungere som en samarbeidsarena mellom skole og PPT. Også barnevernstjenesten og skolene skal ha en samarbeidsavtale på systemnivå. Avtalen skal være gjensidig forpliktende og avklare forventninger om tilgjengelighet. Ordningen iverksettes fra høsten 2020.

Læringsmiljø

Sammenlignet med andre storbyer rapporterer stavangerelevne om høy tilfredshet med sitt skoletilbud. Videre viser resultater fra Elevundersøkelsen at elevene er opptatt av at det er god arbeidsro i timene.

Elevene opplever at skolen har godt fungerende elevråd og at de voksne hører på elevene, men mange elever rapporterer at de i liten grad involveres i læringsarbeidet.

Stavanger har de 2-3 siste skoleårene hatt lavere mobbetall enn gjennomsnittet nasjonalt. Ingen av de andre storbyene har så lave mobbetall som Stavanger.

Foreldres opplevelse av Stavangerskolen

Gjennom de årlige foreldreundersøkelsene gir foreldre tilbakemeldinger til skolene om barnas opplærings- og skolefritidstilbud.

Stavanger har en høy svarprosent på foreldreundersøkelsene. Foreldre gir uttrykk for at lærerne har positive forventninger til deres barn. På foreldreundersøkelsen for SFO rapporterer foreldrene om høy trivsel.

Utdanningsdirektoratet har fått i mandat å utarbeide en nasjonal rammeplan for SFO. Målet er at rammeplanen skal tas i bruk fra høsten 2021 og bidra til et mer likeverdig SFO-tilbud rundt om i landet.

Læringsresultater

Stavangerelevne har de siste årene hatt en høy gjennomsnittlig grunnskolepoengsum. Gode grunnleggende ferdigheter er viktig både i utdanningsssammenheng, i arbeid og på fritid.

Skolebidragsindikatoren viser at stavangerskolene gir et skolebidrag som ligger over landsgjennomsnittet på alle hovedtrinnene.

Stavangerelevnes gjennomsnittlige resultater på de nasjonale prøvene ligger over gjennomsnittet nasjonalt både på 5., 8. og 9. trinn. Jenter oppnår bedre resultater på de nasjonale leseprøvene enn gutter, mens gutter presterer bedre enn jenter på de nasjonale prøvene i regning og engelsk lesing. Likevel får jenter bedre standpunktkarakter i fagene engelsk og i matematikk.

Overgangen fra grunnskole til VGO

Det er en uttalt målsetting at alle elever og lærlinger som er i stand til det, skal gjennomføre videregående opplæring. Vitnemål/fagbrev skal sikre dem videre studier eller jobb.

97,5 prosent av stavangerelevne som avsluttet grunnskolen våren 2019, fortsatte i videregående opplæring.

88 prosent av de elevene som gikk ut av 10. klasse våren 2018, har fullført og bestått Vg1. Flesteparten av de resterende elevene går fortsatt i videregående skole, men har strøket i et eller flere fag og må avlegge ny eksamen i dette/disse fagene

2. Hovedområder og indikatorer

Hovedmål og utviklingsområder

Vedtatte mål og utviklingsområder

Kunnskapsdepartementet har satt følgende mål for grunnopplæringen:

- *Alle har et godt og inkluderende læringsmiljø*
- *Barn og unge som har behov for det, får hjelp tidlig slik at alle får utviklet sitt potensial*
- *De ansatte i kunnskapssektoren har høy kompetanse*
- *Alle lykkes i opplæringen og utdanningen*

Departementet forventer at målsettingene skal danne grunnlag for prioritering av faglige mål og temaområder, og for utvikling av nye tiltak og virkemidler.

Utviklingsområdene i *Stavangerskolen mot 2025 – strategi for kvalitet*, sammen med *Årsplan for kompetanseutvikling i skolen*, understøtter Kunnskapsdepartementets mål for grunnopplæringen.

Stavanger kommunes kvalitetsstrategi forplikter alle stavangerskolene til å jobbe spesielt med følgende utviklingsområder:

- Medborgerskap og bærekraftig utvikling
- Utviklende læringsfellesskap
- Digital kompetanse

Stavangerskolen mot 2025 fremhever i tillegg fire prinsipper som skal ligge til grunn for alle skolenes praksis. De fire prinsippene er:

- Gode relasjoner
- Tilpasset opplæring
- Aktiv elevmedvirkning
- Lærende profesjonsfellesskap

I regi av Utdanningsdirektoratet har det over flere år pågått en stor revisjon av læreplanverket *Kunnskapsløftet*. Regjeringen har fastsatt en ny overordnet del, og alle læreplanene i skolen er fornyet. Målsettingen er å gjøre innholdet i skolen mer relevant for fremtiden.

Skolene har tatt i bruk de nye fagplanene fra skolestart høsten 2020.

Den årlige kvalitets- og utviklingsmeldingen har som mål å bidra til oppmerksomhet om kvaliteten på opplæringen. Rapporten er ment å være et utgangspunkt for dialog, drøfting og planlegging av arbeidet med kvalitetsutvikling i kommunen.

Foreliggende kvalitets- og utviklingsmelding synliggjør Stavanger kommunes resultatoppnåelse i forhold til Kunnskapsdepartementets overordnede mål for grunnopplæringen. I tillegg fungerer meldingen som en underveisvurdering av vedtatte utviklingsområder i *Stavangerskolen mot 2025 – strategi for kvalitet*.

VIKEVÅG SKULE

Elever og undervisningspersonale

2.1.1. Antall elever og lærerårsverk

Antall elever

Indikatoren opplyser om tallet på elever som er registrert ved grunnskoler per 1. oktober det aktuelle skoleåret. Indikatoren omfatter barn og unge som etter opplæringsloven § 2-1 har rett og plikt til grunnskoleopplæring, og som får denne opplæringen ved en grunnskole. Tallene omfatter ikke voksne elever som får grunnskoleopplæring.

Årsverk for undervisningspersonale

Indikatoren viser sum årsverk for undervisningspersonalet. Summen inkluderer beregnede årsverk til undervisning og beregnede årsverk til annet enn undervisning. Årsverkene er beregnet ved å dividere årstimer på årsrammen. Det er benyttet 741 timer på barnetrinnet og 656 timer på ungdomstrinnet.

Andel årstimer gitt av personale med godkjent utdanning

Indikatoren viser hvor stor andel av årstimer som er gjennomført av undervisningspersonale med godkjent utdanning i de fag og på de trinn de underviser i.

I tallmaterialet for skoleåret 2019-20 i tabellen under inngår elever og ansatte i Finnøy og Rennesøy. Tallene er derfor ikke sammenlignbare med tidligere års nøkkeltall, som kun omhandler Stavanger kommune før kommunesammenslåingen.

Indikator og nøkkeltall	2015-16	2016-17	2017-18	2018-19	2019-20
Elevtall	14 790	15 123	15 248	15 311	16 592
Årsverk for undervisningspersonale	1204	1253	1277	1341	1466
Andel undervisning gitt av undervisningspersonale med godkjent utdanning	96,8	95,5	95,8	93,7	94,4

Tab.1 Stavanger kommune, Antall elever og lærerårsverk, 2015-2020

Høsten 2019 hadde Stavanger kommune 15 375 elever i offentlige grunnskoler. Sammenlignet med året før var elevtallsveksten på 60 elever. Etter kommunesammenslåingen økte antall elever til 16 600. I tillegg er i underkant av 1000 barn med bostedsadresse i Stavanger elever ved private skoler.

Det knytter seg usikkerhet til årets befolkningsframskrivninger. Hovedalternativet viser at det forventes en svak vekst av barn under 20 år i årene som kommer.

Data fra GSI, *Grunnskolen Informasjonssystem*, viser at i overkant av 1600 lærere var tilsatt i stavangerskolen skoleåret 2019-2020.

Kvinneandelen av lærerne utgjorde 75 prosent. Kjønnfordelingen blant lærerne har vært noenlunde stabil siden første GSI-registrering i 2004. Den gang var det 74 prosent kvinnelige lærere i Stavangerskolen.

Skoleåret 2019-20 ble i overkant av 94 prosent av undervisningstimene utført av lærere som oppfylte kompetansekravene for tilsetting. I underkant av 6 prosent av undervisningstimene ble gitt av lærere som ikke oppfylte kompetansekravene for tilsetting.

Våren 2019 innførte Stavanger kommune ny prosess for utlysning av lærerstillinger. Ledige stillinger blir fortløpende lyst ut av den enkelte skole så snart det ble klart hvilke behov og ressurser skolene hadde. HR-avdelingen har en felles kampanjeannonsering på sosiale medier og kommunens nettside. HR-avdelingen har også egen stand på universitetets årlige «karrieredag».

2.1.2. Lærertetthet

Lærertetthet beregnes med utgangspunkt i forholdet mellom elevtimer og lærertimer, og gir informasjon om størrelsen på undervisningsgruppen. Indikatoren inkluderer timer til spesialundervisning og til andre lærertimer som tildeles på grunnlag av individuelle elevrettigheter.

Figur 1 viser gjennomsnittlig gruppestørrelse/lærertetthet for hvert av hovedtrinnene. Tallene inkluderer ressurser brukt til spesialundervisning og særskilt språkopplæring. Skoleåret 2019-20 var gjennomsnittlig gruppestørrelse på 1.-4.trinn 12,9 elever pr. lærertime, på 5.-7.trinn 14,5 elever pr. lærertime og på ungdomstrinnet 15,1 elever pr. lærertime. Økningen i lærertetthet de siste årene skyldes i hovedsak innføring av lærernorm.

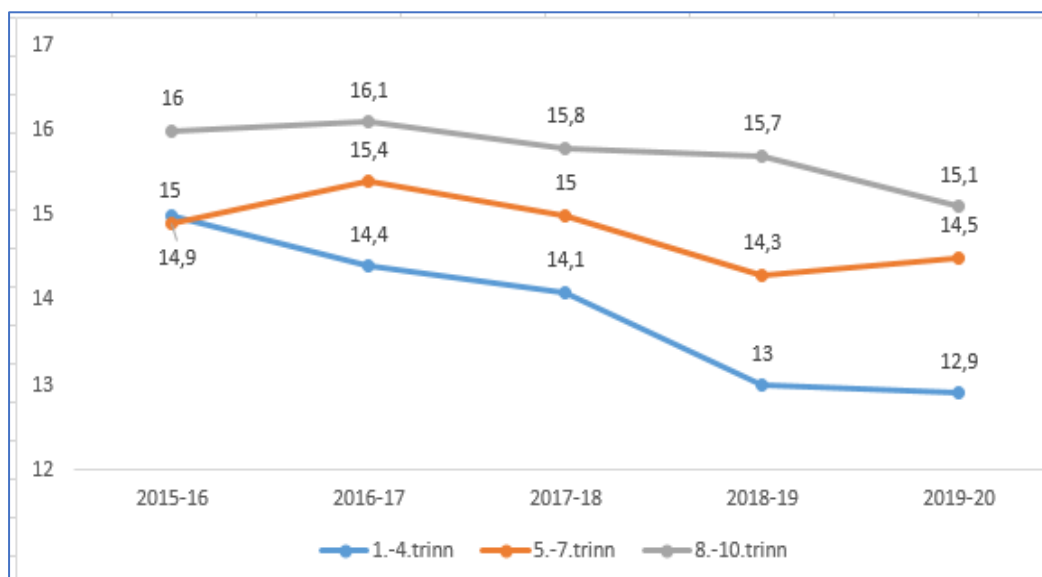

Fig.1 Gruppestørrelse/lærertetthet inkludert spesialundervisning, Stavanger

Stortinget har vedtatt en lærernorm som innebærer at det skal være 1 lærer per 15 elever i 1.-4. klasse og 1 lærer per 20 elever i 5.-10. klasse. Den nye normen fører ikke til at en klasse på for eksempel 3. trinn med over 16 elever vil ha rett til en ekstra lærer. Det er det totale antall elever på hvert av hovedtrinnene på den enkelte skole som avgjør hvor mange lærere som skal til for å oppfylle normen.

Utdanningsdirektoratet publiserer data som viser gjennomsnittlig gruppestørrelse for hvert av hovedtrinnene uten ressurser brukt til spesialundervisning. Tallene for Stavanger viser at gjennomsnittlig gruppestørrelse på småskoletrinnet i 2019-20 var 15,2 elever pr. lærertime. På mellom- og ungdomstrinnet var det henholdsvis 18,4 elever og 19,8 elever pr. lærertime.

Fylkesmannen påpekte høsten 2019 at flere skoler i Stavanger ikke innfridde ikke lærernormen. En nærmere gjennomgang av disse skolene viste at noen av dem hadde feil i GSI-rapporteringen. De øvrige skolene har omdisponert ressursene sine og har tilsatt flere lærere, slik at de nå oppfyller lærernormen.

Lærertetthet – storbyer

Figur 2 viser gjennomsnittlig gruppestørrelse på 1.-10.trinn i ordinær undervisning (eksklusiv spesialundervisning) for de fem største kommunene de to siste skoleårene. Bergen og Trondheim har høyest lærertetthet med 16,9 elever pr. lærertime, mens Bærum har 18,5 elever pr. lærertime. Innføring av lærernorm skoleåret 2018-19 førte til økt lærertetthet i alle byene. Fra skoleåret 2018-19 til skoleåret 2019-20 økte lærertettheten i de største byene med unntak av Stavanger.

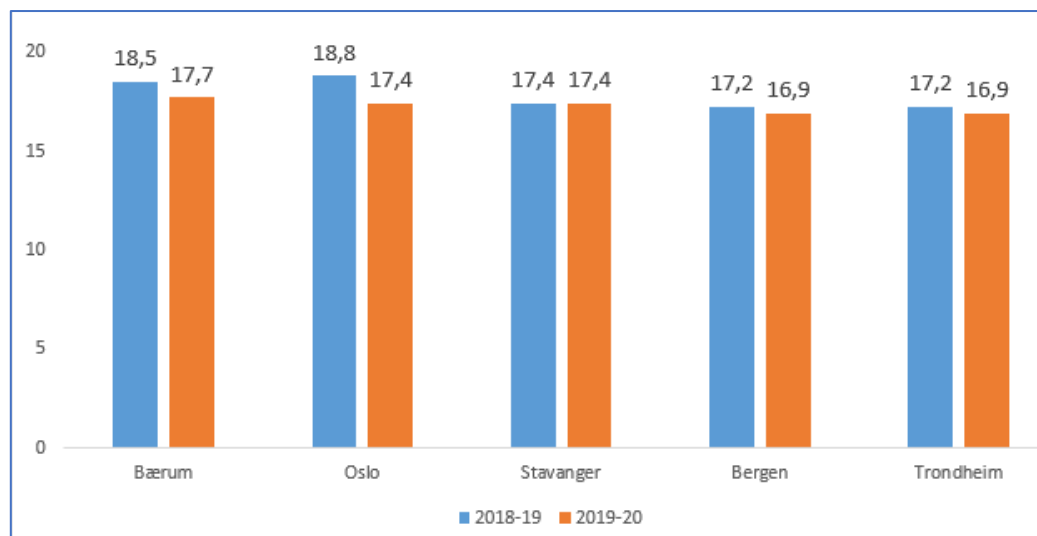

Fig.2 Lærertetthet i ordinær undervisning, 1.-10.trinn, utvalg storbyer

2.1.3. Vurdering - elevtall og årsverk

- Befolkningsframskrivingene viser en svak vekst i elevtallet i Stavanger i årene som kommer
- Elevtallet i Stavanger steg med 1300 elever fra skoleåret 2018-19 til skoleåret 2019-20. Dette skyldes at elever fra Finnøy og Rennesøy nå inngår i tallmaterialet
- Våren 2020 var det tilsatt 1622 lærere i stavangerskolen. 25 prosent av lærerne er menn
- Ved utlysning av stillinger våren 2019 fikk skolene mange godt kvalifiserte søkere
- Siden innføringen av lærernorm har Stavanger hatt en markert nedgang i gjennomsnittlig gruppestørrelse på 1.-4.trinn. Det er også en nedgang i gruppestørrelse på mellom- og ungdomstrinnet.

Stavanger kommunes befolkningsframskrivinger viser at elevtallet trolig vil ligge rundt dagens nivå i kommende årene. Likevel er det igangsatt planlegging av nye skoleanlegg på Storhaug og på Vaulen, fordi barnetallet øker i disse to bydelene. Andre skoleanlegg, som Tastaveden skole og Kvernevik skole, rehabiliteres for å tilfredsstille krav til ny pedagogikk. Disse skolene oppgraderes med fellesarealer som allrom, kantine, grupperomsarealer og arbeidsplasser for lærere.

Antall lærerstillinger steg med 125 årsverk fra skoleåret 2018-19 til skoleåret 2019-20. Årsaken til denne økningen er at lærere ved skolene i Finnøy og Rennesøy nå inngår i tallmaterialet.

Skoleåret 2019-2020 var det en svak nedgang i andel undervisningstimer gitt av lærere som ikke tilfredsstiller kompetansekravene for tilsetning. I tidligere kvalitetsmeldinger har det vært pekt på flere årsaker til at rundt fem prosent undervisning blir gitt av personale uten godkjenning.

En årsaksforklaring er at lærere som er utdannet for å undervise på 5.-10.trinn, etter det nye regelverket ikke er kvalifisert for tilsetning og undervisning på 1.-4. trinn. En annen forklaring er at lærere som tar videreutdanning for å bli formelt kvalifisert i de fagene de underviser i, får innvilget delvis permisjon. Erfaringsmessig viser det seg at vikarene som blir satt inn i deres sted, ofte ikke har godkjent utdanning. Skoleåret 2019-20 tok hele 108 lærere i Stavanger slik videreutdanning.

Rekruttering av motiverte og talentfulle personer til læreryrket er viktig. Stavanger kommune har i flere år hatt en god oppfølgingsordning for nyutdannede lærere.

Alle skoler som lyste ut stillinger i forbindelse med hovedutlysningen i februar og mars, fikk mange og godt kvalifiserte søkere – også nyutdannede lærere. Utfordringen for skolene er å få tak i lærere som ønsker å jobbe på 1.-4. trinn, og søkere med lærerutdanning for 1.-7.trinn. Mange barneskoler er skeptiske til å ansette lærere med utdanning for 5.-10.trinn, da det gir mindre handlingsrom for hvor disse lærerne kan plasseres. Dette fordi de kun er kvalifisert for å undervise på 5.-10.trinn.

Den nye tilsettingsprosessen gir liten mulighet til å ta ut statistikk overantall søkere, antall ansettelser, kjønnsfordeling etc. For å få ut slik informasjon må dette etterspørres på den enkelte skole.

2.1.4. Tilpasset opplæring og spesialundervisning

Tilpasset opplæring er et gjennomgående prinsipp i hele grunnopplæringen, og gjelder for alle elever. Tilpasset opplæring er de tiltakene som skolen setter inn for å sikre at alle elevene får best mulig utbytte av den ordinære opplæringen. Tilpasset opplæring kjennetegnes ved variasjon i bruk av arbeidsoppgaver, lærestoff, arbeidsmåter, læremidler og variasjon i organisering og intensitet i opplæringen.

Stortinget vedtok våren 2018 endringer i opplæringslova som gir skolen en plikt til å gi tilbud om intensiv opplæring i lesing, skriving og regning til elever på 1.-4. trinn som står i fare for å bli hengende etter. I *Stavangerskolen mot 2025, strategi for kvalitet* er tilpasset opplæring ført opp som et prinsipp som skal ligge til grunn for alt arbeid i stavangerskolen.

Gjennomsnittlig andel elever med spesialundervisning har hatt en svak økning de siste årene. Forrige skoleår mottok 10,5 prosent av elevene spesialundervisning. Figur 3 viser andel elever med spesialundervisning pr. hovedtrinn fra 2013 til 2020. Av figuren framgår det at andel elever med spesialundervisning siste skoleår viste en nedgang på småskole- og ungdomstrinnet, mens det var en økning på mellomtrinnet.

Rundt to tredeler av de elevene som mottar spesialundervisning, er gutter. Denne fordelingen har vært tilnærmet lik over en lengre periode og samsvarer med kjønnsfordelingen nasjonalt.

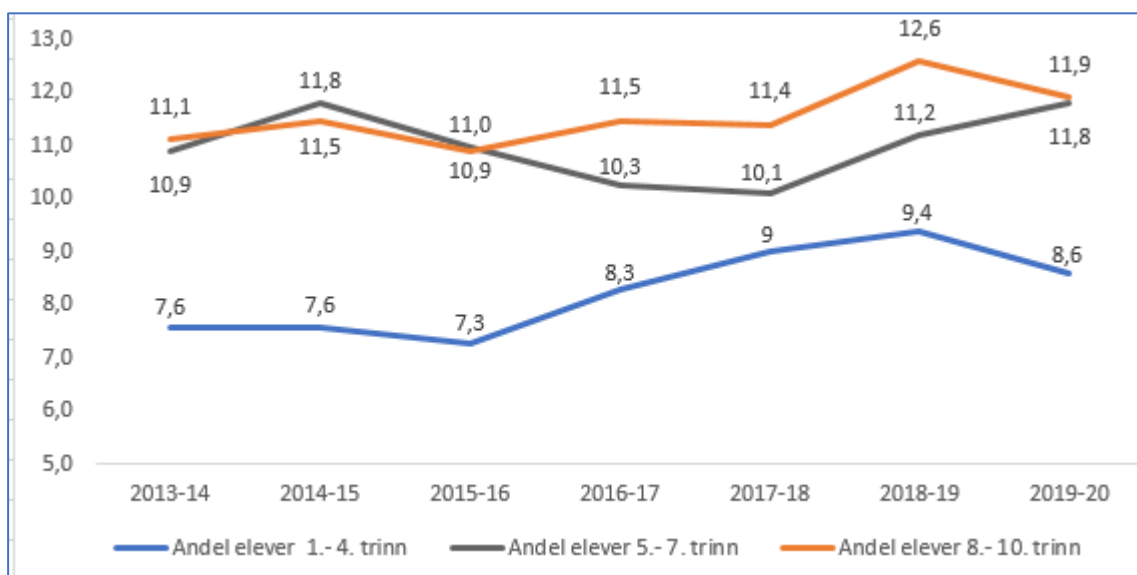

Fig.3 Andel elever med spesialundervisning, Stavanger

Spesialundervisning - storbyer

En sammenligning med de fem største byene viser at Stavanger har den høyeste andelen elever med spesialundervisning med 10,4 prosent. Dette inkluderer både elever i kommunale og i friskoler. Stavanger er den kommunen som gir færrest årstimer spesialundervisning per elev.

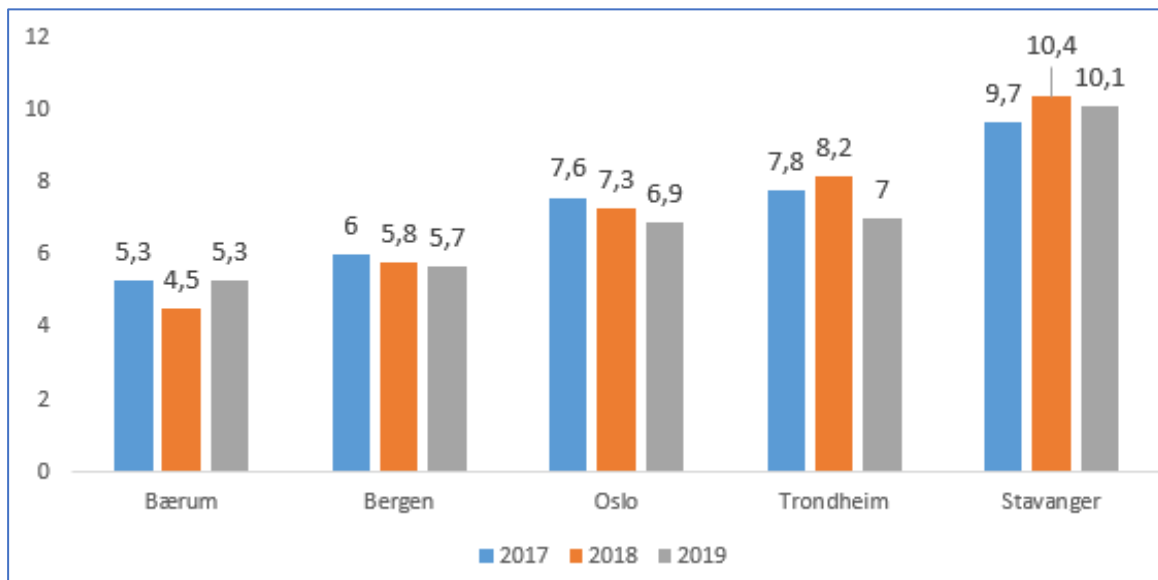

Fig.4 Andel elever med spesialundervisning 1.-10.trinn 2017 – 2019, utvalg storbyer

Ny stortingsmelding om tidlig innsats og inkluderende fellesskap

I november 2019 la regjeringen fram Stortingsmelding 6 (2019-2020) *Tett på - tidlig innsats og inkluderende fellesskap i barnehage, skole og SFO*. Meldingen følger opp Nordahlutvalgets rapport om inkluderende fellesskap og Stoltenbergutvalgets rapport om kjønnsforskjeller i skoleprestasjoner og utdanningsløp, samt en nasjonal evaluering av skolefritidsordningen i Norge.

Bærebjelkene i stortingsmeldingen er *tidlig innsats* og *inkluderende fellesskap*. I meldingen legges det til rette for at den faglige kompetansen kommer tettere på barna og elevene. Det tverrfaglige samarbeidet skal styrkes og det skal settes i gang et varig kompetanseløft på det spesialpedagogiske feltet for ansatte i barnehager, skoler og PP-tjenesten.

Videre er regjeringen opptatt av å legge til rette for et mer likeverdig SFO-tilbud, og at flest mulig elever skal kunne benytte seg av SFO.

PPT tettere på i ressursteam på skolene

Sak om nye retningslinjer for skolenes ressursteam ble lagt fram for politisk behandling i kommunalstyret for oppvekst i november 2019. Skolenes ressursteam skal sikre god kvalitet i både allmennpedagogikk og spesialpedagogisk praksis på skolen. Ressursteamet skal fungere som en samarbeidsarena mellom skole og PPT. Ressursteamordningen skal bringe PPTs kompetanse tettere på skolen, og bidra til å øke skolens kompetanse til å iverksette tiltak på lavest mulig nivå.

Ved at skolens ressursteam har oversikt over enkeltsaker, iverksatte tiltak og skolens systemarbeid, vil det bidra til bedre rolleavklaring mellom involverte instanser. Alle saker skolen henviser videre, skal først avklares med PPT i ressursteam. Sakene blir først forsøkt løst på skolenivå før eventuell henvisning.

De nye retningslinjene krever hyppige kontaktpunkter mellom skole og PPT. Denne kontakten skal styrke samhandlingen og bidra til at elever som trenger rask hjelp, skal få dette tidlig og i et inkluderende fellesskap. Med de nye retningslinjene for ressursteam, forventes det at andelen elever som henvises til PPT, vil avta.

2.1.5. Vurdering - tilpasset opplæring og spesialundervisning

- Skoleåret 2019-20 mottok 10,5 prosent av stavangerelevene spesialundervisning.
- Det er liten nedgang i andel elever som får spesialundervisning i Stavanger. Andre storbyer har færre elever med spesialundervisning ved at de har valgt å styrke ordinær undervisning og gir tidlig innsats gjennom tilpasset opplæring.
- Nye retningslinjer for skolenes ressursteam ble politisk vedtatt i november 2019

Forskningen peker på at en femtedel av elevene i skolen strever i så stor grad at de trenger ekstra oppfølging. Mer tilrettelegging kan gis i ordinær opplæring. Dette betyr at omfanget av spesialundervisning reduseres mens behovet for «tett oppfølging» vil øke.

Andelen elever med spesialundervisning på mellomtrinnet økte fra 11,2 til 11,8 prosent, mens det var en nedgang på småskoletrinnet og ungdomstrinnet. På småskoletrinnet er det en nedgang fra 9,4 prosent til 8,6 prosent fra skoleåret 2018/19 til 2019/20. Denne nedgangen har sammenheng med ny paragraf i opplæringsloven gjeldende fra august 2018 om tidlig innsats for elever fra 1.-4. årstrinn. Elever på småskoletrinnet som står i fare for å bli hengende etter i lesing, skriving eller regning, skal raskt få intensiv opplæring slik at forventet progresjon blir oppnådd.

Overføringsmøtene PPT arrangerer mellom barnehage, skole og foresatte har også stor verdi med tanke på at skolen får informasjon om elevens behov for tilrettelegging.

Nye retningslinjer for skolenes ressursteam skal sikre god kvalitet i både allmennpedagogikk og spesialpedagogisk praksis på skolen. Ressursteamet skal fungere som en samarbeidsarena mellom skole og PPT. Også barnevernstjenesten og skolene skal ha en samarbeidsavtale på systemnivå. Avtalen skal være gjensidig forpliktende og avklare forventninger om tilgjengelighet. Barneverntjenesten vil ha egne skolekontakter og delta på noen møter årlig i skolenes ressursteam. Ordningen iverksettes fra høsten 2020.

Etter kommunedirektørens vurdering vil de etablerte arenaene for samarbeid mellom skole, PTT og barnevern styrke arbeidet med tidlig innsats og oppfølging av elever.

Kommunedirektøren vil følge opp implementeringen av nye retningslinjer for skolenes ressursteam og samarbeidsavtalen mellom barneverntjenesten og skolene.

2.2. Læringsmiljø

Om Læringsmiljø

Elevundersøkelsen er en årlig undersøkelse der elever får si sin mening om læring og trivsel i skolen. Svarene brukes av skolen, kommunen og staten for å gjøre skolen bedre. Alle skoler er pålagt å gjennomføre *Elevundersøkelsen* for elever på 7. og 10.trinn. Et utvalg av spørsmålene i *Elevundersøkelsen* er satt sammen til indekser som ligger i *Skoleporten*. I tilstandsrapporten er følgende læringsmiljøindekser obligatoriske:

- **Støtte fra lærer:** Indeksen viser elevenes opplevelse av emosjonell og faglig støtte fra lærer.
- **Vurdering for læring:** Indeksen kartlegger elevenes opplevelse av de fire prinsippene i vurdering for læring.
- **Læringskultur:** Indeksen viser om elevene opplever at skolearbeidet er viktig for klassen og om det er rom for å gjøre feil i læringsarbeidet.
- **Mestring:** Indeksen viser elevenes opplevelse av mestring i forbindelse med undervisning, lekser og arbeid på skolen.
- **Elevdemokrati og medvirkning:** Indeksen viser elevenes opplevelse av mulighet for å medvirke i arbeidet med fagene, og om de får bli være med å bestemme klasseregler og delta i elevrådsarbeid.
- **Mobbing på skolen:** Gjennomsnittsverdien for indikatoren *Mobbet av andre elever på skolen* er beregnet ut fra hvor mange som opplever at de blir mobbet av andre elever på skolen og hvor ofte de blir mobbet.
- **Andel elever som har blitt mobbet av andre elever på skolen 2-3 ganger i måneden eller oftere**

Forklaring til fargeanalysen i Elevundersøkelsen

Respondenter svarer ulikt på spørsmål om ulike temaer. Dette må tas hensyn til i tolkningen av resultatene. Derfor suppleres presentasjonen av resultatene fra spørreundersøkelsene med kriteriebaserte vurderinger i form av farger. Disse er basert på statistiske beregninger, kvalitative vurderinger av spørsmålsformuleringer, samt sammenligning av resultater på undergrupper.

Bruk av farger er en forenkling som raskt gir en oversikt over resultatene. Når vi bruker farger, unngår vi å sammenligne tall som ikke kan sammenlignes. Vi unngår også å overvurdere forskjeller som er så små at de ikke skal tillegges vekt.²

Målsettinger og grenseverdier

Resultatene fra *Elevundersøkelsen* presenteres på en skala fra 1 – 5. Høy verdi betyr positivt resultat for alle indeksene.

For hver indeks er det fastsatt grenseverdier. Grad av resultatoppnåelse er i de fleste grafiske framstillingene markert med grønn, gul, oransje eller rød farge. Conexus sine beregningsmetoder for fastsetting av grenseverdier er lagt til grunn. En forutsetning for å sette slike grenseverdier er at resultater på de enkelte variabler er så forskjellige at de kan anses som betydningsfulle/ signifikante. De ulike indeksene har forskjellige grenseverdier.

Grønn =	på/over målsetting
Gul =	under målsetting, resultatet er likevel nærmere grønt nivå enn rødt nivå
Oransje=	under målsetting, resultatet er nærmere rødt nivå enn grønt nivå
Rød =	lav resultatoppnåelse

² For utfyllende informasjon vises det til dokumentet [Bruk av farger og dialogkart i evidensinformert skoleutvikling](#)

Elevtilfredshet – gutter og jenter

Resultater fra Elevundersøkelsen 2019-20 og tidligere skoleår viser at det er påfallende liten forskjell mellom jenters og gutters opplevelse av læringsmiljøet. I *Elevundersøkelsen* anses ikke forskjeller mindre enn 0,2 poeng å være statistisk signifikante. Med et par unntak er kjønnsforskjellene blant stavangerelevne langt mindre enn dette for de ulike indeksene i undersøkelsen.

Den største kjønnsforskjellen blant 7.klassingene kommer til uttrykk i indeksen *Motivasjon*, hvor jentene gir noe mer positive tilbakemeldinger enn gutter. Forskjellen utgjør 0,24 poeng.

På 10.trinn etterlyser både jenter og gutter større grad av involvering i vurderingen av deres skolearbeid. Jentene er mest kritiske og skårer indeksen 0,3 poeng lavere enn guttene. Jenter er også mindre tilfreds med arbeidsro i klassen enn gutter.

På skolenivå vil det ofte kunne være signifikante forskjeller mellom gutters og jenters opplevelse av læringsmiljøet. Kommunedirektøren er derfor opptatt av at den enkelte skole analyserer gutters og jenters opplevelse av læringsmiljøet både på klasse-, trinn- og skolenivå.

Sammenligning med andre storbyer

Kommunedirektøren har sammenlignet Stavangers resultater fra Elevundersøkelsen med tilsvarende resultater fra Trondheim, Bergen, Oslo og Bærum. Resultatene på 7.trinn skoleåret 2019-20 viser at ingen av de andre kommunene har høyere elevtilfredshet enn Stavanger på 9 av de 10 indeksene som er publisert. Forskjellene kommunene imellom er imidlertid små.

Også 10.klassingene i Stavanger rapporterer om høy grad av tilfredshet med sitt opplæringstilbud. Stavanger skårer høyest av storbyene på 9 av 11 indekser.

Som det framgår av tabellen under, er andelen elever som oppgir å bli mobbet, lavest i Stavanger. Dette gjelder både blant elevene på 7. og på 10. trinn. Stavanger har over flere år hatt lavere mobbetall enn de andre storbyene. Tabellen viser andelen elever som svarer at de blir mobbet av medelever, mobbet digitalt (på skolen) og/eller mobbet av voksne på skolen 2-3 ganger i måneden eller oftere.

Er du blitt mobbet av andre elever på skolen de siste månedene? (prosent)		
	7. trinn	10.trinn
Stavanger kommune	5,8	3,7
Bærum kommune	6,0	6,2
Bergen kommune	7,7	5,4
Trondheim kommune	7,0	7,2
Oslo kommune	7,9	6,5

Tab.2 Elevundersøkelsen 7. og 10.trinn, andelen elever som oppgir å ha blitt mobbet (2019-20)

2.2.1. Vurdering for læring

I forskrift til opplæringsloven brukes begrepene underveisvurdering og sluttvurdering. Underveisvurdering skal gis løpende i opplæringen som veiledning til eleven. Gjennom underveisvurderingen får lærer og elev informasjon om elevens faglige progresjon. Informasjon om hva eleven kan og hva eleven må jobbe mer med, skal brukes for å tilrettelegge opplæringen til elevens ulike behov. Når underveisvurdering brukes til å fremme elevers læring og tilpasse opplæringen, er det vurdering for læring.

Elevers forutsetninger for å lære kan styrkes dersom de:

1. Forstår hva de skal lære og hva som er forventet av dem.
2. Får tilbakemeldinger som forteller dem om kvaliteten på arbeidet eller prestasjonen.
3. Får råd om hvordan de kan forbedre seg.
4. Er involvert i eget læringsarbeid ved blant annet å vurdere eget arbeid og utvikling.

Kilde: Utdanningsdirektoratet

Målsetting

I Stavangerskolen mot 2025, strategi for kvalitet er målsettingen for indeksen Vurdering for læring satt til 4,0 poeng eller høyere.

4,0 - 5,0 poeng
3,8 - 4,0 poeng
3,6 - 3,8 poeng
1,0 - 3,6 poeng

Grønn = over målsetting
Gul = under målsetting, resultatet er nærmere grønt nivå enn rødt nivå
Oransje = under målsetting, resultatet er nærmere rødt nivå enn grønt nivå
Rød = lav resultatoppnåelse

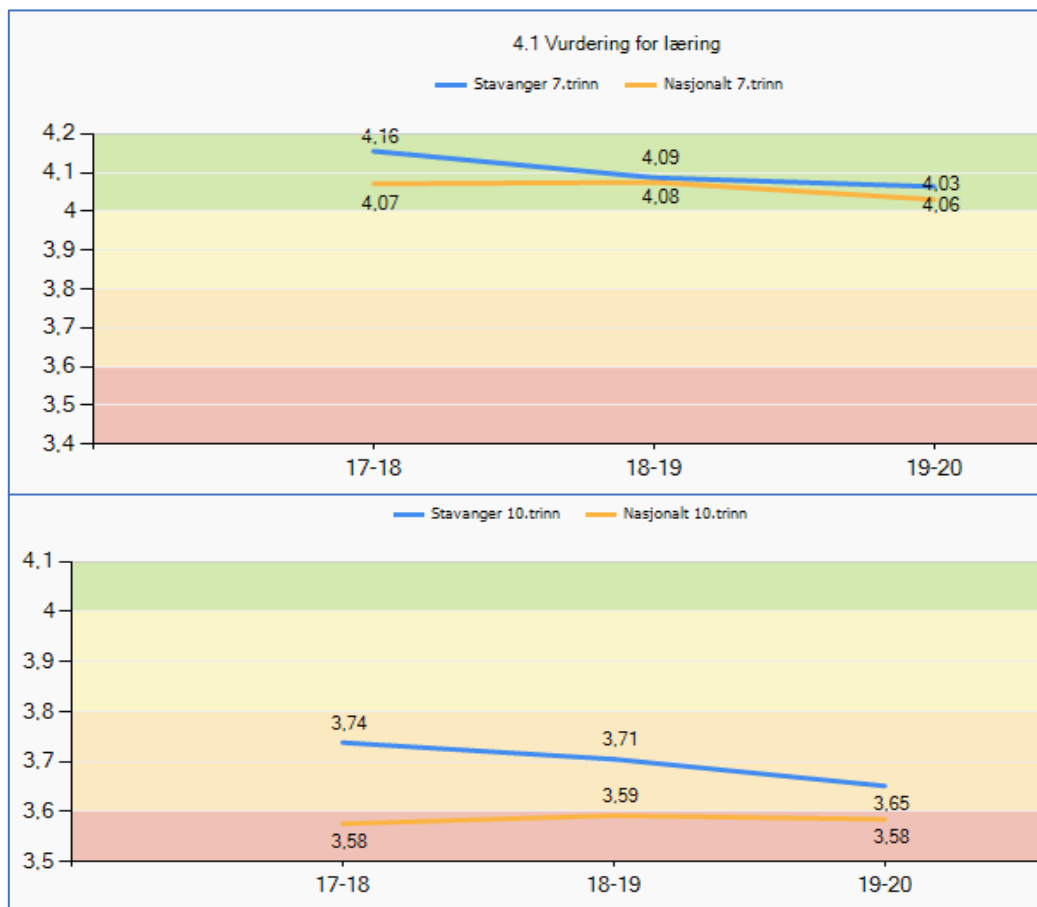

Fig.5 Elevundersøkelsen 7. og 10.trinn, indeksen Vurdering for læring

Elevenes tilbakemeldinger i *Elevundersøkelsen* viser at elevene på 7.trinnet opplever å ha lærere som forklarer dem målene i de ulike fagene og som forteller dem hva som er bra med arbeidet de gjør.

Blant elevene på 10.trinn er grad av elevtilfredshet markert lavere. Mange elever sier at de har lærere som forklarer dem målene, forteller hva som er bra med arbeidet og hva elevene kan gjøre for å bli bedre i fagene. Men det finnes likevel en liten gruppe elever som ikke mener dette.

I dokumentet [Hva er en god skole](#), har stavangerelevne gitt eksempler på hva de mener er god elevmedvirkning:

- *Vi får lov til å være med på å påvirke læringen vår – være med på å lage mål og kriterier, kameratvurdering osv.*
- *Av og til få velge oppgaver selv*
- *Det er klare mål for hva vi skal lære og gjøre i timene*

2.2.2. Arbeidsro og mestring

Tilstrekkelig arbeidsro og klare regler er viktige forutsetninger for at alle elever skal kunne ha gode læringsbetingelser. Indeksen *Mestring* måler elevenes opplevelse av å lykkes i forbindelse med undervisning, lekser og arbeid på skolen.

Resultatene fra *Elevundersøkelsen* skoleåret 2019-20 viser at noen elever sier at det er god arbeidsro i timene. Samtidig finnes det en gruppe elever som ikke synes arbeidsroen er god.

Det er kun små forskjeller mellom 7. og 10.klassingenes opplevelse av arbeidsro – både nasjonalt og for Stavanger samlet.

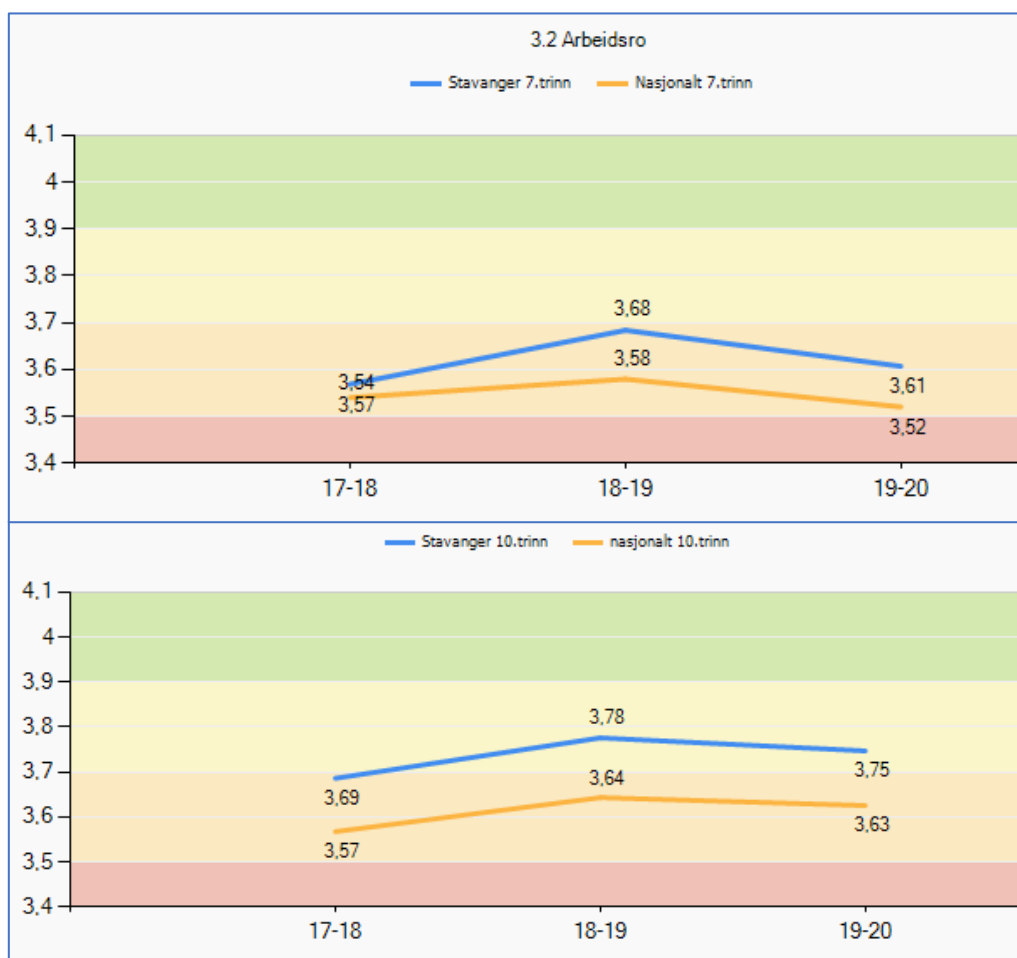

Fig.6 Elevundersøkelsen 7. og 10.trinn, indeksen Arbeidsro

Målsetting

I Stavangerskolen mot 2025, strategi for kvalitet er målsettingen for indeksen *Mestring* satt til 4,0 poeng eller høyere.

4,0 - 5,0 poeng
3,8 - 4,0 poeng
3,6 - 3,8 poeng
1,0 - 3,6 poeng

Grønn = over målsetting
Gul = under målsetting, resultatet er nærmere grønt nivå enn rødt nivå
Oransje = under målsetting, resultatet er nærmere rødt nivå enn grønt nivå
Rød = lav resultatoppnåelse

Elevene på 7.trinn rapporterer at de stort sett mestrer leksene og oppgavene på egen hånd uten å be om hjelp, og at de forstår det som læreren gjennomgår og forklarer.

Blant elevene på 10.trinn er det en liten gruppe som oppgir at de ikke mestrer oppgavene og har vansker med å forstå lærerens forklaringer.

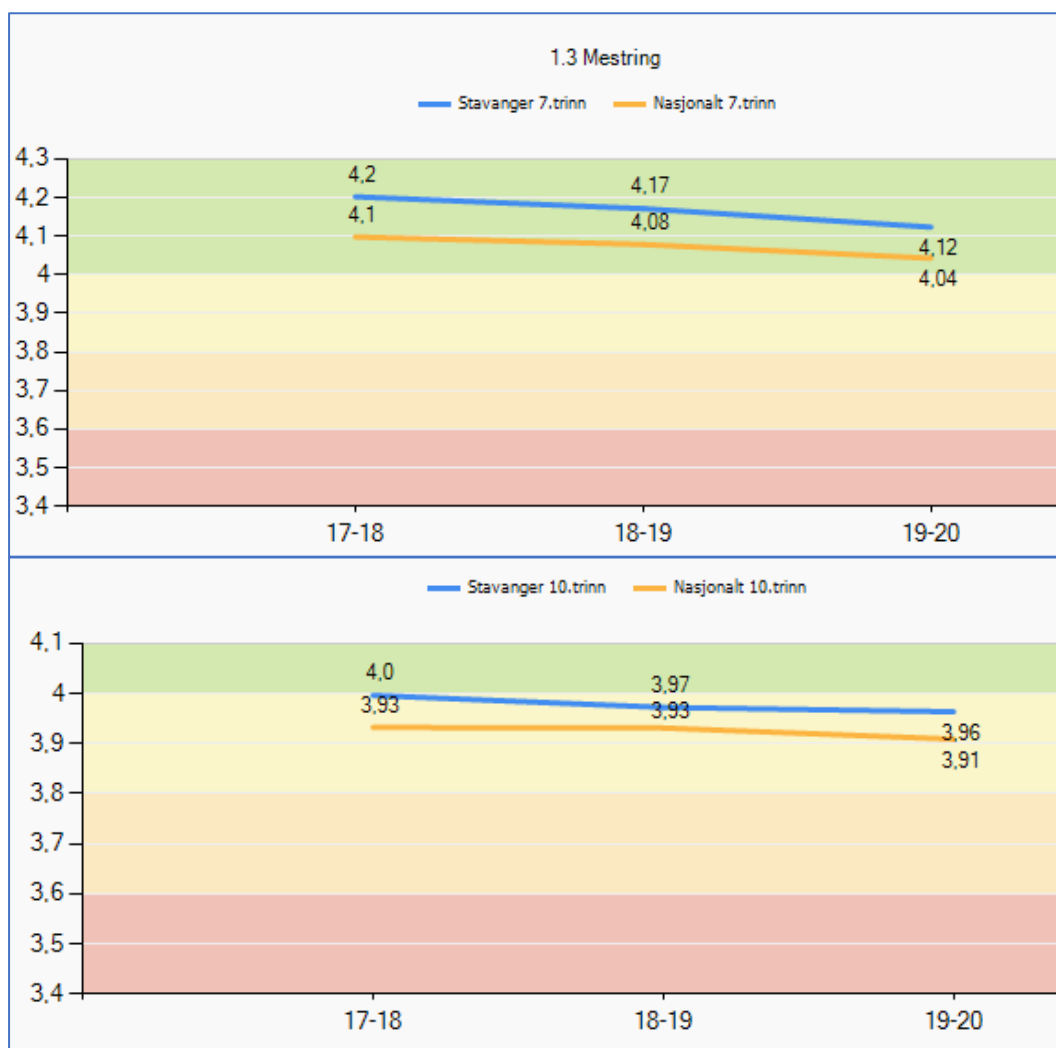

Fig.7 Elevundersøkelsen 7. og 10.trinn, indeksen *Mestring*

I Stavangerskolen mot 2025 – strategi for kvalitet er tilpasset opplæring et av fire prinsipper som skal ligge til grunn for alle skolenes praksis. Her står det blant annet at skolen skal legge til rette for læring for alle elever og stimulere den enkeltes motivasjon, lærelyst og tro på egen mestring. Dette innebærer at elevene blant annet skal oppleve varierte arbeidsdager og praktiske læringsmetoder. Elevene skal oppleve at oppgavene er passe vanskelige og at de får ting til/ mestrer oppgavene de jobber med.

2.2.3. Støtte fra lærerne og læringskultur

Relasjonen mellom lærer og elev er en svært viktig brikke som må være på plass for at forholdene for læring skal være best mulige.

Indeksen *Støtte fra lærerne* består av spørsmål om elevene opplever at lærerne bryr seg om dem, behandler dem med respekt og har tro på at de kan gjøre det bra på skolen. Spørsmål om lærerne hjelper elevene med å forstå arbeidsoppgavene inngår også i indeksen.

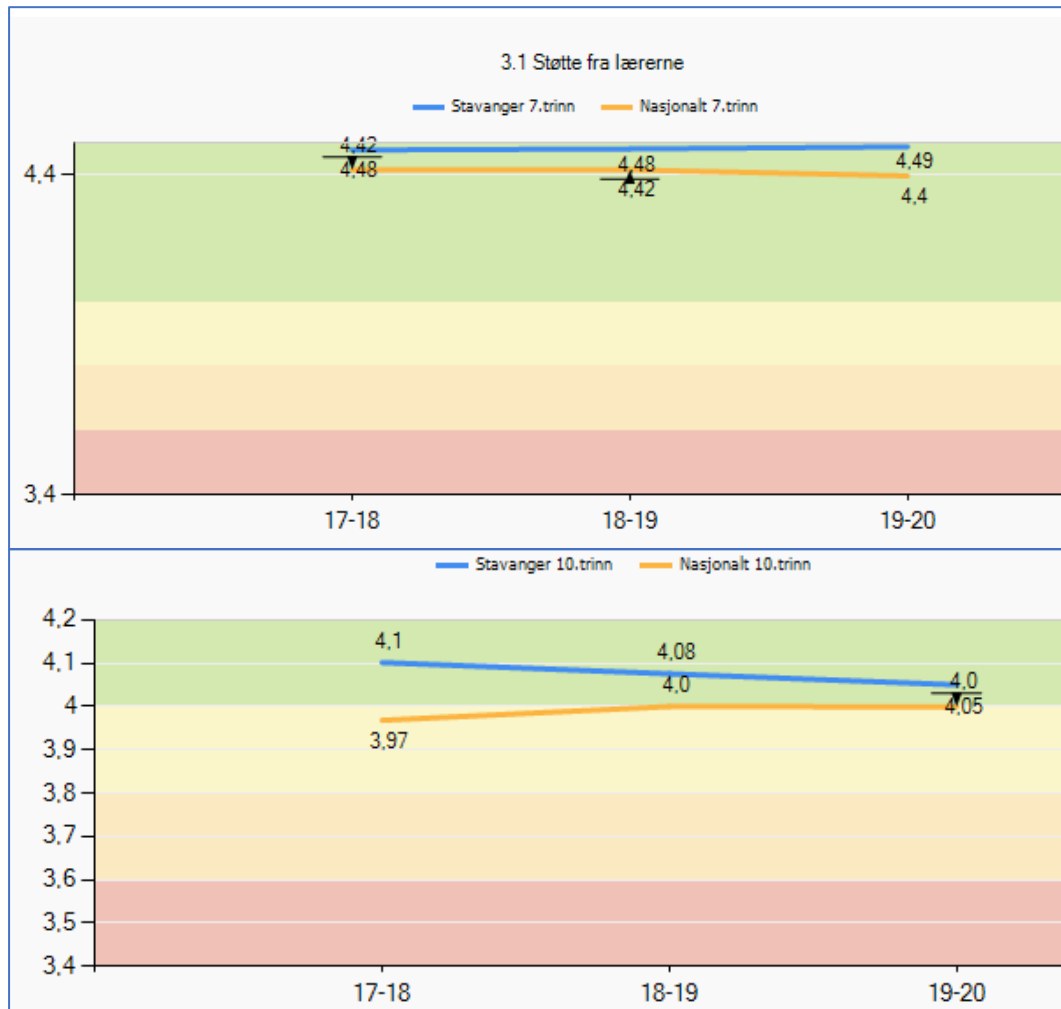

Fig.8 Elevundersøkelsen 7. og 10.trinn, indeksen Støtte fra lærer

Resultatene fra *Elevundersøkelsen* viser at både elevene på 7. og på 10.trinn rapporterer at de stort sett har lærere som gir dem støtte og hjelp i skolearbeidet, som bryr seg om dem og som har tro på dem.

I undersøkelsen blir også elevene spurt om lærerne synes det er greit at elevene gjør feil, fordi de kan lære av det – og om klassen synes det er viktig å jobbe godt med skolearbeidet. Elevenes tilbakemeldinger viser at lærere i stor grad tar utgangspunkt i elevenes feil for å veilede, fremme forståelse og læring hos elevene.

2.2.4. Trivsel og motivasjon

At elevene trives på skolen er et viktig mål i seg selv, og alle elever i norsk skole har en individuell rett til et miljø på skolen som fremmer trivsel. (kapittel 9A i Opplæringsloven).

Målsetting

I Stavangerskolen mot 2025 – strategi for kvalitet er målsettingen for indeksen *Trivsel* satt til 4,1 poeng eller høyere.

4,1 - 5,0 poeng
3,9 - 4,1 poeng
3,7 - 3,9 poeng
1,0 - 3,7 poeng

Grønn = over målsetting
Gul = under målsetting, resultatet er nærmere grønt nivå enn rødt nivå
Oransje = under målsetting, resultatet er nærmere rødt nivå enn grønt nivå
Rød = lav resultatoppnåelse

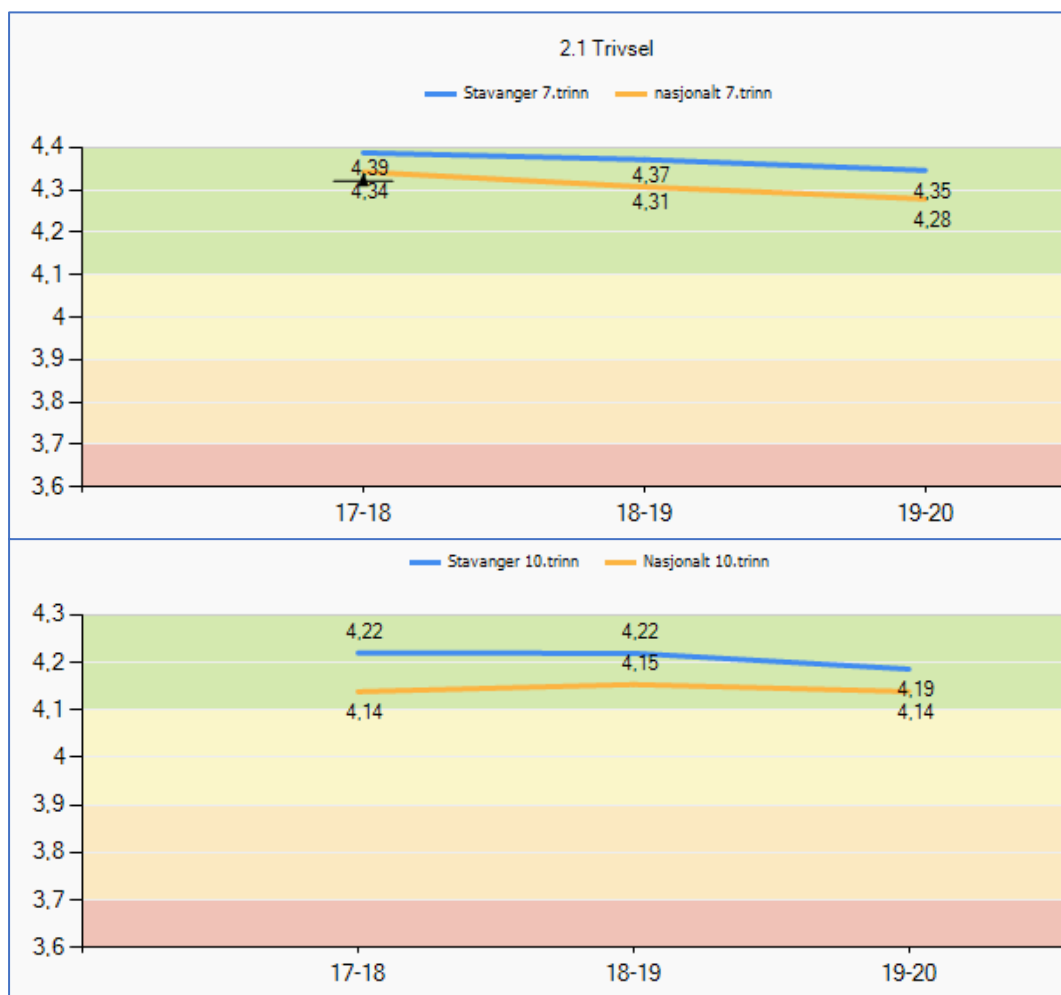

Fig.9 Elevundersøkelsen 7. og 10.trinn, indeksen Trivsel

Resultater fra Elevundersøkelsen viser at elevene trives godt på skolen, og at de har noen å være sammen med i friminuttene. 91 prosent av elevene på 7.trinn oppgir at de trives *svært godt/godt*, mens tilsvarende prosentandel blant 10.klassingene er 85. Andel elever som *ikke trives i det hele tatt* utgjør 0,6 prosent på 7.trinn og 1,4 prosent på 10.trinn.

Indeksen *Motivasjon* er satt sammen av spørsmål om eleven gleder seg til å gå på skolen, er interessert i å lære på skolen, og om eleven liker skolearbeidet.

Målsetting

I Stavangerskolen mot 2025, strategi for kvalitet er målsettingen for indeksen *Motivasjon* satt til 4,0 poeng eller høyere.

4,0 - 5,0 poeng
3,8 - 4,0 poeng
3,6 - 3,8 poeng
1,0 - 3,6 poeng

Grønn = over målsetting
Gul = under målsetting, resultatet er nærmere grønt nivå enn rødt nivå
Oransje = under målsetting, resultatet er nærmere rødt nivå enn grønt nivå
Rød = lav resultatoppnåelse

Resultater fra undersøkelsen viser at mange av 7.klassingene i Stavanger er interesserte i å lære. Men det finnes en gruppe elever som ikke liker skolearbeidet spesielt godt, og som heller ikke prioriterer å bruke tid på skolearbeidet. Andelen elever som ikke er spesielt motivert for skolearbeid, øker fra 7. til 10.trinn.

Elevenes motivasjon er fallende gjennom hele grunnskolen. I Stavanger øker andelen elever som ikke er interesserte i å lære på skolen i *svært få fag/ingen fag* fra 3,6 prosent i 7.klasse til 7,5 prosent på 10.trinn. En av fire 10.klassingene sier at de *ikke liker skolearbeidet noe særlig godt/i det hele tatt*.

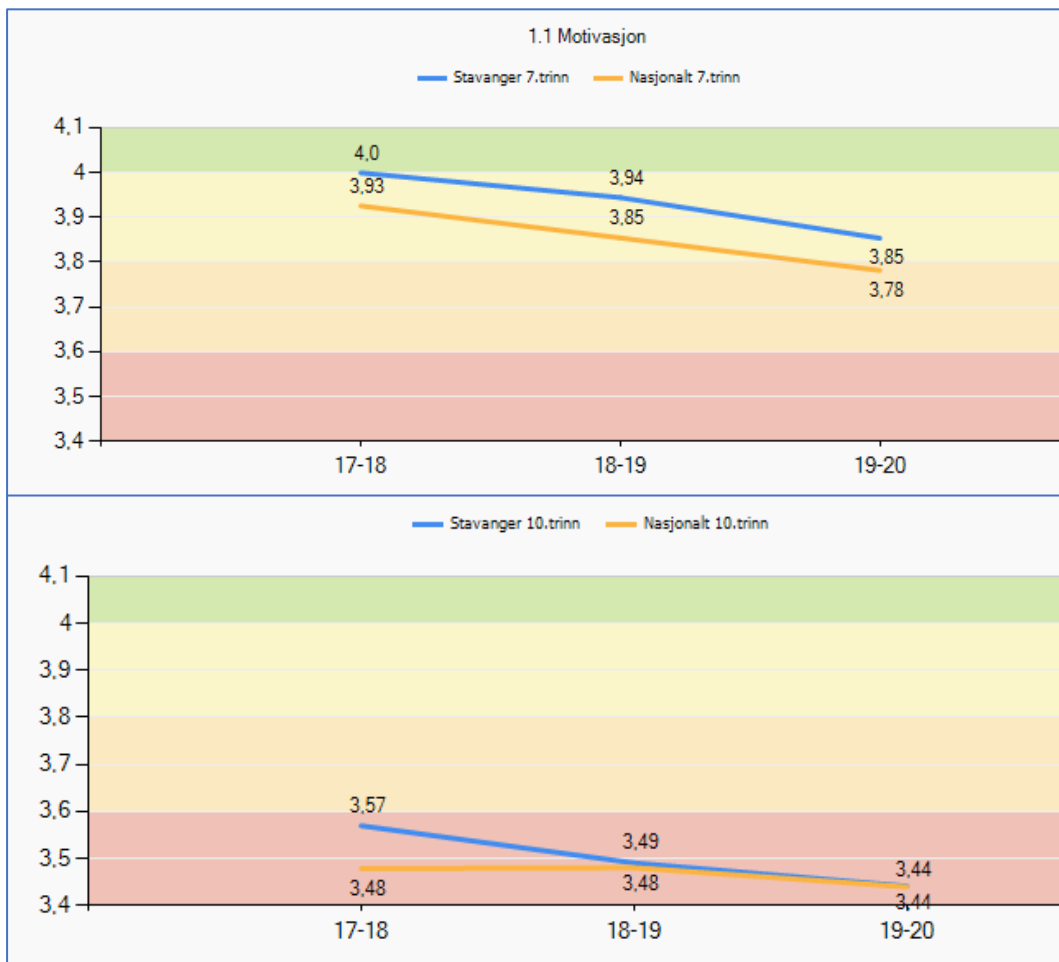

Fig.10 Elevundersøkelsen 7. og 10.trinn, indeksen *Motivasjon*

2.2.5. Elevdemokrati og medvirkning

Indeksen *Elevdemokrati og medvirkning* viser elevenes opplevelse av hvorvidt det er mulig å medvirke i arbeidet med fagene, og om de får være med og avgjøre klasseregler og delta i elevrådsarbeid. Elevrådet skal blant annet jobbe med læringsmiljø, arbeidsforhold og velferdsinteressene til elevene.

Stavangerskolen mot 2025, strategi for kvalitet vektlegger sosial læring og utvikling. *Medborgerskap og bærekraftig utvikling* er ett av tre utviklingsområder i planen. Målet er at når elevene går ut av Stavangerskolen, skal de kunne anvende sin kompetanse gjennom å delta aktivt i samhandling med andre i klassen, på skolen, i lokalmiljøet og samfunnet.

Målsetting

I *Stavangerskolen mot 2025 – kvalitet for strategi* er målsettingen for indekseen *Elevdemokrati og medvirkning* satt til 3,7 poeng eller høyere.

3,7 – 5,0 poeng	Grønn =	målsetting
3,5 – 3,7 poeng	Gul =	under målsetting, resultatet er nærmere grønt nivå enn rødt nivå
3,3 – 3,5 poeng	Oransje =	under målsetting, resultatet er nærmere rødt nivå enn grønt nivå
1,0 – 3,3 poeng	Rød =	lav resultatoppnåelse

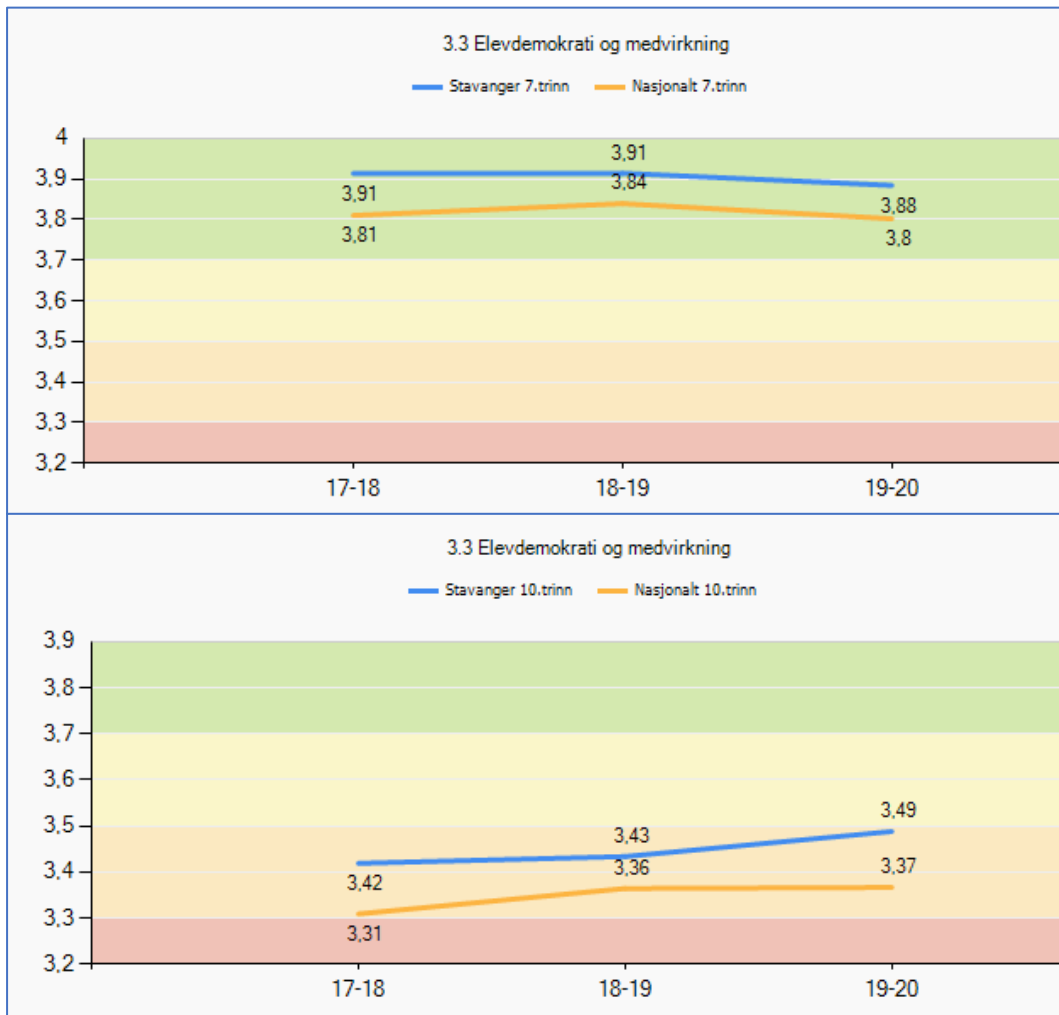

Fig.11 Elevundersøkelsen 7. og 10.trinn, indekseen *Elevdemokrati og medvirkning*

I *Elevundersøkelsen* blir elevene stilt følgende spørsmål: *Er dere elever med på å foreslå hvordan dere skal arbeide med fagene?* 52 prosent av elevene på 7.trinn i Stavanger gir uttrykk for at de opplever stor grad av elevmedvirkning. Blant elevene på ungdomstrinnet oppgir 37 prosent av elevene at opplever medvirkning *i alle/mange fag*, mens 29 prosent av elevene oppgir at de *i svært få fag/ikke i noe fag* er med på å foreslå hvordan de skal jobbe i fagene.

De aller fleste elevene opplever at lærerne legger til rette for at elevene kan delta i elevrådsarbeid. To tredeler av 7.klassingene og 42 prosent av elevene på ungdomstrinnet sier at skolen *svært ofte/ofte* hører på elevenes forslag.

2.2.6. Mobbing

Alle elever har rett til et trygt og godt skolemiljø som fremmer helse, trivsel og læring. For å sikre elevene denne retten, har skolen en aktivitetsplikt etter opplæringslovens § 9 A-4. Formålet med denne aktivitetsplikten er å sikre at skolene handler raskt og riktig når en elev ikke har det trygt og godt på skolen.

Målsetting

I stavangerskolen er det nulltoleranse mot mobbing i skolen.

4,9 – 5,0 poeng	Grønn =	målsetting
4,7 – 4,9 poeng	Gul =	under målsetting, resultatet er nærmere grønt nivå enn rødt nivå
4,5 – 4,7 poeng	Oransje=	under målsetting, resultatet er nærmere rødt nivå enn grønt nivå
1,0 – 4,5 poeng	Rød =	lav resultatoppnåelse

Tabellen under viser fordelingen av elevenes svar på de ulike svaralternativene i undersøkelsen på spørsmålet om eleven har blitt mobbet av andre elever på skolen de siste månedene.

Er du blitt mobbet av andre elever på skolen de siste månedene?	Ikke i det hele tatt	En sjelden gang	2 eller 3 ganger i måneden	Omtrent 1 gang i uken	Flere ganger i uken
Stavanger 7.trinn	84,4	11,1	2,1	1,0	1,4
Nasjonalt 7.trinn	81,4	13,3	2,4	1,3	1,6
Stavanger 10.trinn	85,4	12,3	1,4	0,2	0,7
Nasjonalt 10.trinn	84,6	11,2	1,8	0,9	1,5

Tab.3 Elevundersøkelsen 7. og 10.trinn, indeksen mobbing på skolen

Figur 12 på neste side viser andel elever som mobbes der kategoriene *2 eller 3 ganger i måneden, omtrent 1 gang i uken og flere ganger i uken* er sammenslått. For Stavangers del er det skoleåret 2019-20 en svak nedgang i andel elever som rapporterer om mobbing på ungdomstrinnet, mens det er en liten økning blant elevene på 7.trinn. Stavanger har de 2-3 siste skoleårene hatt lavere mobbetall enn gjennomsnittet nasjonalt, spesielt på ungdomstrinnet.

En sammenligning med storbykommunene viser at ingen andre kommuner har så lave mobbetall som Stavanger - verken blant elevene på 7. eller på 10.trinn.

Digital mobbing

Skoleåret 2019-20 oppga 2,4 prosent av stavangerelevne på 7.trinn å ha blitt mobbet digitalt. Blant 10.klassinger svarte 1,2 prosent av elevene at de hadde blitt mobbet digitalt. Sammenlignet med året før er dette en reduksjon på 0,7 prosent på 10. trinn og en økning på 0,7 prosent på 7.trinn. På landsbasis oppgir 2,1 prosent av elevene på 7. og 10.trinn at de blir mobbet digitalt.

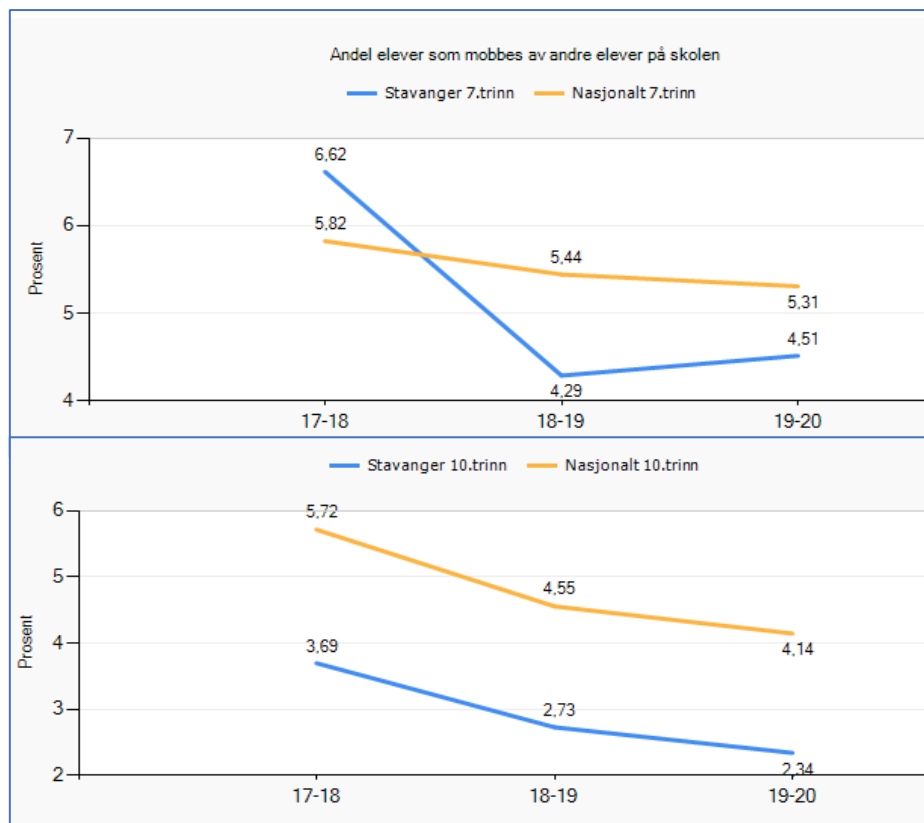

Fig.12 Elevundersøkelsen 7. og 10.trinn, andel elever som mobbes av andre elever på skolen

PRAKSISFORTELLING – RENNESØY SKULE

Motivasjon, elevmedvirkning og vurdering for læring

Da vi startet opp skoleåret 2019-2020 på Rennesøy skule, visste vi at det ville bli et ekstraordinært skoleår. Det er klart at nå med fasiten i hånden, er det hovedsakelig corona-situasjonen som gjorde året spesielt, men det visste vi ingenting om i august 2019. Det vi derimot visste, var at vi skulle skifte skoleeier i løpet av skoleåret, og det var vi selvsagt spente på. Omleggingen har heldigvis godt bra, og vi er godt fornøyde med å ha blitt en del av stavangerskolen.

Som et ledd i denne overgangen, skal vi fra høsten 2020 styre etter den nye strategiplanen *Stavangerskolen mot 2025*. Det som er spesielt gledelig for oss på Rennesøy, er at mye av tankegodset, prinsipper for praksis og satsningsområdene i denne planen, er forenelige med det som har ligget til grunn for arbeidet vårt på Rennesøy de siste årene, og som har gitt oss gode resultater.

På *Elevundersøkelsen* skårer Rennesøy skule over gjennomsnittet på samtlige indikatorer, og vi gjør det spesielt godt innenfor kategoriene motivasjon, elevmedvirkning og vurdering for læring.

De gode resultatene er et produkt av mange ulike komponenter. Den klareste enkeltårsaken, mener vi, er høy trivsel. Vår erfaring er at økt trivsel, gir økt motivasjon, og økt læringsutbytte. Derfor har vi valgt å bruke tid og ressurser på å legge til rette for å skape trivsel hos elevene. Det har vi gjort ved å strebe etter å ha variere undervisningsformer, ved å ta med elevene i vurderingsarbeidet, ved å tilby en rekke valgfag, ved å ha mange ulike aktiviteter i friminuttene og ved å gi eleven reel medbestemmelse. Men kanskje aller viktigst - vi vet fra forskning at det er en sterk korrelasjon mellom trivsel og relasjoner. Derfor har vi jobbet systematisk med å bygge sterke og positive relasjoner mellom elever og mellom elever og ansatte.

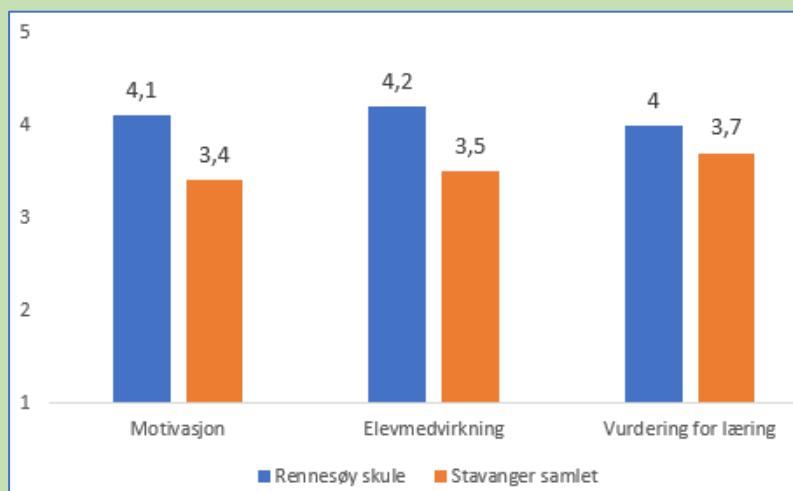
Mina og Anne Marit, elever på 10.trinn, skriver:

Vi elever på Rennesøy skule opplever et utrolig godt læringsmiljø. Dette har mange årsaker, og vi vil gjerne nevne noen av disse. For det første er undervisningen veldig variert. Vi gjør mye praktisk og har mange ulike læringsstrategier i de fleste fag. Alle kan finne en strategi som passer for dem.

I tillegg gjør skolen mye for at vi skal trives, ikke bare i undervisningstimene, men også utenom skolearbeidet. Det finnes aktiviteter både ute og inne for noen og enhver. Når vi har gode venner og kjekke friminutt å komme til, blir det generelt mer motiverende å komme til skolen.

Sist, men ikke minst har vi mange fantastiske lærere som virkelig bryr seg om oss. De gir oss et godt grunnlag for å lære, men enda viktigere - de bryr seg om oss som hele mennesker. Vi opplever ikke karakterpress fra lærere, men heller at de prøver å forstå oss og motivere oss i en positiv retning.

Erik Nielsen
rektor

Resultater fra *Elevundersøkelsen* 10.trinn skoleåret 2019-20

2.2.7. Vurdering - resultater fra Elevundersøkelsen

- Sammenlignet med andre storbyer rapporterer stavangerelevne om høy tilfredshet med sitt skoletilbud
- Resultater fra Elevundersøkelsen viser at elevene er opptatt av at det er god arbeidsro i timene
- Elevene opplever at skolen har godt fungerende elevråd og at de voksne hører på elevene
- Mange elever rapporterer at de i liten grad involveres i læringsarbeidet
- Stavanger har de 2-3 siste skoleårene hatt lavere mobbetall enn gjennomsnittet nasjonalt. Ingen av de andre storbyene har så lave mobbetall som Stavanger

Resultatene fra Elevundersøkelsen viser at det kun er små forskjeller mellom gutters og jenters opplevelse av skoletilbudet. De aller fleste elevene trives på skolen og oppgir å ha lærere som bryr seg om dem og behandler dem med respekt.

Tilbakemeldingene viser at elevene på 7.trinnet opplever å ha lærere som forklarer dem målene i de ulike fagene, og som forteller dem hva som er bra med arbeidet de gjør. Blant elevene på 10.trinn er grad av elevtilfredshet markert lavere. Mange elever sier at de har lærere som forklarer dem målene, forteller hva som er bra med arbeidet og hva elevene kan gjøre for å bli bedre i fagene. Men det finnes likevel en liten gruppe elever som ikke mener dette.

Elevenes tilbakemeldinger på spørsmålet om arbeidsro ligger stabilt over tid både nasjonalt og for Stavanger samlet. I de fleste tilfeller handler arbeidsro om klasseledelse, relasjoner mellom elevene og klasseromskultur. Manglende arbeidsro påvirker elevenes læring og læringsutbytte. Kommunedirektøren er derfor opptatt av at den enkelte skole tar opp elevenes tilbakemeldinger i rådsorganene og legger til rette for et systematisk oppfølgingsarbeid. Lenden skole og ressurscenter bistår skoler som har utfordringer med læringsmiljøet på et trinn eller i en klasse.

Mens de fleste elever rapporterer at skolen legger til rette for elevrådsarbeid og hører på elevenes forslag, opplever langt færre elever at de har innflytelse på hvordan de kan jobbe med de ulike skolefagene. Et av de fire prinsippene i Stavanger kommunes i planstrategi *Stavangerskolen mot 2025* er aktiv elevmedvirkning. Her står det at elevene skal involveres i læringsarbeidet både når det gjelder mål, metodevalg og vurderingsarbeid.

Stavanger har i flere år hatt lavere mobbetall enn de andre storbyene og gjennomsnittet nasjonalt. Administrasjonen, mobbeombudet, Lenden skole og ressurscenter og PPT jobber tett sammen med skolene for å styrke arbeidet med utvikling av gode skolemiljø og styrke de ansattes kompetanse til å følge med, gripe inn og iverksette tiltak som sørger for at elevene opplever skolen som et trygt og godt sted.

Elevundersøkelsen viser at elevenes motivasjon for skolearbeid er fallende gjennom hele grunnskolen. På 10.trinnet skårer indeksene motivasjon, relevant og praktisk opplæring godt under ønsket målsetting. Elevene selv uttrykker ønske om en skolehverdag preget av varierte arbeidsmåter og lærings situasjoner, god klasseledelse, gode relasjoner mellom elever og mellom elever og lærere og andre voksne på skolen. Elevene er også opptatt av at foreldre viser interesse for arbeidet deres og skolehverdagen.

Elevenes gjennomsnittlige grunnskolepoeng har økt de siste årene, og flere elever gjennomfører i dag videregående opplæring enn tidligere. Likevel etterlyser elever på ungdomstrinnet en mer variert og motiverende undervisning.

I denne sammenheng vurderer kommunedirektøren at tiltak som kan bidra til økt lærelyst, er den desentraliserte kompetanseordningen, ny vurderingsforskrift, hvor blant annet Kristianslyst skole dette skoleåret gjør forsøk med underveisvurdering uten karakter, leksefri/lekseredusert skole og entreprenørskap. Det er en økende bruk av blant annet elevbedrift i forbindelse med ny samarbeidsavtale med Ungt Entreprenørskap.

Stavangerskolen mot 2025 – strategi for kvalitet inneholder en rekke strategier og tiltak som har som mål å fremme elevenes motivasjon, elevmedvirkning, varierte arbeidsmåter og involvering av foreldre. Planen ble vedtatt av kommunestyret i juni måned, og bygger i store trekk på læreplanverkets overordnede del.

2.3. Foreldres opplevelse av stavangerskolen

Elevene er avhengige av et godt samarbeid mellom hjem og skole for å støtte opp under arbeidet med læring i et godt og trygt skolemiljø. Samarbeidet må være preget av en kommunikasjon som bygger på gjensidig anerkjennelse av at skole og hjem har ulike, men likeverdige roller i elevenes hverdag.

Foreldre har en viktig rolle i forbindelse med å opprettholde og bevare et sterkt og godt fellesskap blant elevene der alle er inkludert på en likeverdig måte.

Stavangerskolen mot 2025. strategi for kvalitet

Et nært og forpliktende samarbeid mellom hjem og skole er avgjørende for å realisere de felles oppgavene lærerne og foreldrene har. Foreldre som støtter barna på en god måte, og som samtidig samarbeider godt med skolen og møter lærere som har gode samarbeidsferdigheter, gir sine barn et godt grunnlag for å lykkes både faglig og sosialt i skolen.

Om foreldreundersøkelsene

Innholdet i dette kapittelet bygger på resultater fra to foreldreundersøkelser som Stavanger kommune gjennomfører hvert år. Den ene foreldreundersøkelsen gjennomføres blant alle foreldre med barn på 3., 6. og 9. trinn, mens den andre undersøkelsen gjennomføres blant foreldre med barn på 2.trinn som benytter SFO. Stavanger bruker Utdanningsdirektoratets digitale versjon av foreldreundersøkelsen.

Hensikten med foreldreundersøkelser er å belyse foreldres erfaringer og tilfredshet med sine barns opplærings- og skolefritidstilbud. Resultatene brukes i skolens kontinuerlige arbeid med kvalitetsvurdering. Kommunalt foreldreutvalg (KFU) er en god samarbeidspartner for skolene og administrasjonen i arbeidet med å videreutvikle stavangerskolen.

Bruk av foreldreundersøkelser ved skoler med avdelinger for særskilt tilrettelagte opplæringstilbud er vanskelig å gjennomføre på grunn av lavt antall respondenter og krav til anonymitet. Administrasjonen anbefaler derfor skoler med slike avdelinger til jevnlig å invitere foreldre til dialogmøter for å drøfte foreldres opplevelser av sine barns opplæringstilbud.

2.3.1. Resultater fra foreldreundersøkelsene

Høsten 2019 besvarte hele 69 prosent av foreldre med barn på 3., 6. og 9.trinn foreldreundersøkelsen. Undersøkelsen gjennomføres elektronisk. Svarprosenten har vært jevnt stigende de siste årene. På skolenivå varierte svarprosenten fra rundt 30 til 90 prosent.

Fordi undersøkelsen ble gjennomført før kommunesammenslåingen, var det frivillig for skolene på Finnøy og Rennesøy å delta. Foreliggende resultater bygger på svarene fra skolene i Stavanger før kommunesammenslåelsen, samt Fogn oppvekstsenter og Rennesøy skule.

De ulike spørsmålene i Utdanningsdirektoratets foreldreundersøkelse er satt sammen til indekser. I dette kapittelet gis det en kort beskrivelse av de ulike indeksene og resultatoppnåelse for Stavanger samlet og nasjonalt.

Målsettinger

Resultatene fra foreldreundersøkelsen presenteres på en skala fra 1 – 5. Høy verdi betyr positivt resultat. Det finnes ikke farger for Foreldreundersøkelsen etter at den ble revidert i 2018. Dette fordi Conexus trenger nok resultater fra undersøkelsen før de kan vurdere hvilke grenseverdier som skal settes.

Utdanningsdirektoratet har satt sammen ulike spørsmål i foreldreundersøkelsen til indekser. Resultater fra følgende indekser er tatt med i dette kapittelet:

- **Motivasjon:** Indeksen viser foreldres opplevelse av barnets interesse for å lære på skolen og om barnet liker skolearbeidet og gleder seg til å gå på skolen.
- **Støtte fra lærer:** Indeksen viser til foreldrenes opplevelse av om lærerne behandler deres barn med respekt, hjelper barnet slik at han/hun forstår det som skal læres og har positive forventninger til barnets læring og utvikling.
- **Dialog og medvirkning:** Indeksen inneholder spørsmål om kommunikasjonen mellom hjem og skole, om lærerne følger opp foreldres synspunkter om barnets læring og utvikling og måten foreldre blitt tatt i mot av kontaktlærere og skolens ledelse.
- **FAU og SU:** Indeksen handler om hvordan FAU fremmer fellesinteressene til foreldrene på og i hvor stor grad FAU og samarbeidsutvalget arbeider for å skape et godt skolemiljø. I Stavanger er SU erstattet med et driftsstyre ved den enkelte skole.
- **Trygt miljø:** Indeksen inneholder spørsmål om foreldres inntrykk av skolens forventninger til elevenes oppførsel, ansattes reaksjoner på uønsket oppførsel, barnets trygghet i klassen og om barnet har noen å prate med hvis han/hun har behov for det.

Foreldreundersøkelsen	Nasjonalt (19-20)	Stavanger (19-20)	Stavanger (18-19)	Stavanger (17-18)	Stavanger (16-17)
Motivasjon (indeks endret 2018-19)	4,3	4,3	4,4	4,3	4,3
Støtte fra lærerne (indeks endret)	4,6	4,6	4,6	4,6	4,6
Dialog og medvirkning (indeks endret)	4,5	4,5	4,5	4,5	4,5
FAU og SU	4,3	4,3	4,3	4,3	4,2
Trygt miljø (ny indeks)	4,4	4,5	4,5	-	-

Tab.4 Resultater fra foreldreundersøkelsen (brudd i tidslinje fra 2018-19)

De gjennomsnittlige resultatene fra foreldreundersøkelsen viser høy grad av tilfredshet på de fleste områder. Lavest skåre får indeksene *Motivasjon* og *FAU og SU*. Sistnevnte indeks har også lavest svarprosent. Årsaken er at mange foreldre ikke kjenner til hvordan FAU og SU fremmer fellesinteressene til foreldre og arbeider for å skape et godt skolemiljø.

Foreldreundersøkelsen ble revidert høsten 2018. Selv om resultatene de to siste årene ikke er direkte sammenlignbare med tidligere års resultater, ser det likevel ut til at resultatene på kommunenivå holder seg stabile fra år til år. Gjennomsnittlige resultater nasjonalt er omtrent de samme som for Stavanger samlet.

I foreldreundersøkelsen oppnår indeksen *Motivasjon* en skåre på 4,3 poeng. De fleste foreldre oppgir at deres barn er interessert i å lære på skolen, men en gruppe foreldre rapporterer at deres barn ikke liker skolearbeidet, eller at barnet ikke gleder seg til å gå på skolen. Grad av tilfredshet er lavest blant foreldre med barn på ungdomstrinnet.

Indeksen *Trygt miljø* var ny skoleåret 2018-19. Foreldre gir skolen gode tilbakemeldinger når det gjelder skolens håndtering av negativ elevatferd. Foreldre opplever også at barna har voksne å snakke med hvis de har behov for det. Foreldrenes grad av tilfredshet er omtrent lik uavhengig av barnas alder.

SFO ved Jåtten skole

Kompetanseheving for alle på Jåtten

Jåtten skole jobber aktivt for at ansatte uten formell kompetanse skal kunne utdanne seg til barne- og ungdomsarbeider eller ta videreutdanning på universitets- og høyskolenivå.

I Meld. St. 6 Tett på – tidlig innsats og inkluderende fellesskap i barnehage, skole og SFO (2019-2020) understrekes betydningen av kompetanseheving, fordi god fagkunnskap bidrar til økt motivasjon hos de ansatte og hever kvaliteten på sfo-tilbudet for elevene.

I stortingsmeldingen gis Jåtten skole honnør for sin bevisste satsing på utvikling av sfo-ansattes kompetanse over år. Skolens målrettede satsing har ført til at skolen i dag har et stabilt og godt kvalifisert personale som er motivert for sine arbeidsoppgaver.

Jåtten skole har i mange år skåret høyt på foreldreundersøkelsen. Foreldrene gir uttrykk for at de ansatte på SFO bidrar til et trygt og godt miljø for elevene, og at SFO har tilbyr et variert utvalg av aktiviteter.

Boks 8.7 Kompetanseheving for alle på Jåtten

I SFO ved Jåtten skole i Stavanger kommune satser ledelsen på personalets kompetanse. Alle ansatte har nå enten fagbrev eller treårig høyskole. 14 ansatte har utdannet seg til barne- og ungdomsarbeider i arbeidstiden med støtte fra kommunen. Kompetanse premieres med høyere lønn og er en forutsetning for fast ansettelse på Jåtten. «Fagutdannelsen har gitt et grunnlag for at vi kan reflektere over egen praksis i fellesskap», forteller SFO-leder.

Hvert år velger SFO ut et nytt tema de skal jobbe med over tid. SFO-leder kan for eksempel bli gjort oppmerksom på kompetanser de kommer til å trenge gjennom å delta i overføringsmøter med pedagogisk-psykologisk tjeneste (PP-tjenesten). Eksterne kursholdere, brukerorganisasjoner og ulike kommunale tjenester har bidratt til deling av kunnskap om temaer som hørselshemming, traumer, språkkompetanse, elektiv mutisme, læringsmiljø og atferds-

vansker. «Men vi må ikke bare lære, vi må også trene», sier SFO-leder. Alle må velge seg ut noe de vil trene på, og trening foregår både individuelt og i fellesskap.

Mange av de ansatte i SFO har kombinerte stillinger i skolen. God organisering av dagen er derfor viktig for å få tid til å utvikle kompetansen i fellesskap. Jåtten SFO har satt av et fast tidspunkt hver uke for lærende møter, der de ansatte reflekterer over egen praksis. Denne møtetiden blir prioritert av både de ansatte og skoleledelsen, slik at SFO-ansatte ikke blir brukt som for eksempel vikarer i skolen i dette tidsrommet. Planlegging og praktiske spørsmål håndteres i egen møtetid i basene og felles for hele personalet hver uke, utenom de lærende møtene.

At de ansatte er fornøyde med ordningen, viser seg blant annet gjennom en svært lav turnover de siste fem årene.

Foreldreundersøkelsen - SFO

I mars 2020 ble den årlige undersøkelsen blant foreldre med barn på 2.trinn som benytter SFO, gjennomført. 68 prosent av foreldrene besvarte det elektroniske spørreskjemaet. Dette er en nedgang sammenlignet med tidligere år. Årsaken til dette er trolig at skolene ble stengt på grunn av Koronaepidemien midt i gjennomføringsfasen.

Stavanger kommune benytter Utdanningsdirektoratets spørreundersøkelse. Direktoratet har gruppert de ulike spørsmålene i foreldreundersøkelsen om SFO i to indekser.

- **Informasjon og samarbeid:** Indeksen viser foreldres opplevelse av samarbeidet med ansatte i sfo, i hvilken grad beskjeder blir fulgt opp, og i hvor stor grad informasjon om SFO oppleves som nyttig.
- **Trivsel, trygghet og aktivitetstilbud:** Indeksen viser til foreldrenes opplevelse av om barnet trives på sfo, i hvor stor grad de ansattes bidrar til et fysisk trygt og sosialt godt miljø for barna, samt kvaliteten på aktivitetstilbudet i SFO.

Foreldreundersøkelsen - SFO	Nasjonalt (19-20)	Stavanger (19-20)	Stavanger (18-19)
Trivsel, trygghet og aktivitetstilbud	4,25	4,5	4,4
Informasjon og samarbeid	4,4	4,5	4,4

Tab.5 Resultater fra foreldreundersøkelsen - SFO (skala 1-5)

De gjennomsnittlige resultatene viser at foreldre i Stavanger opplever at barna trives i SFO og at personalet bidrar til å skape gode rammer rundt tilbudet. *Trivsel* skårer hele 4,6 poeng, mens *aktivitetstilbudet* har en gjennomsnittlig skåre på 4,3 poeng.

Foreldrene er også fornøyde med informasjonen de får om SFO-tilbudet og den løpende dialogen de har med de SFO-ansatte. Informasjonen om aktivitetstilbudet på SFO oppnår en gjennomsnittlig skåre på hele 4,7 poeng.

Stavangers resultater per indikator er høyere enn gjennomsnittlige resultater nasjonalt. Utvalget nasjonalt er imidlertid begrenset, fordi denne undersøkelsen er frivillig for skoler og kommuner å gjennomføre.

De skolevise resultatene viser at foreldre ved de aller fleste skolene er svært tilfredse med aktivitetstilbudet ved sfo, ansattes oppfølging av barna og den informasjon de får om tilbudet. Hele syv av skolene oppnår en gjennomsnittlig skåre på 4,7 - 4,9 poeng på foreldreundersøkelsen.

PRAKSISFORTELLING – HUNDVÅG SKOLE

SFO på Hundvåg

På foreldreundersøkelsen i 2019 besvarte kun 29 prosent av foreldrene våre spørsmålene i undersøkelsen. Resultatene viste at foreldrene var fornøyde med kontakten med SFO, omsorgen for barna, trygghet og samarbeid. Imidlertid ga foreldrene uttrykk for at de ikke var fornøyde med aktivitetstilbudet.

Med utgangspunkt i resultatene gikk vi i gang med å planlegge hvordan vi kunne forbedre SFO-tilbudet på Hundvåg skole. Vi laget nye planer med et variert aktivitetstilbud HVER eneste dag.

Vi har i år to SFO-baser og aktivitetstilbudet går på tvers av basene. Vi kaller det «tavlevalg». Elevene kan selv velge aktiviteten de vil delta på. De melder seg på, setter navneskiltet sitt på tavla under f. eks. gymsal, mat osv.

Vi bruker hele skolen i aktivitetstilbudet vårt - mat og helse, kunst og håndverk, sløyd- og gymsal, skolegården og klasserom. Vi bruker også Hundvåg svømmehall en dag i uken. Frilek er det også plass til. Noen barn sier «Eg vil bare lega!» Det er lov det og.

ALLE elevene kan delta på leksehjelp en time hver onsdag på SFO. Da er det bare leksehjelp som står på planen vår.

Det alle MÅ være med på, er en utedag i LAVVOEN vår like ovenfor skolen. Her tenner vi bål og griller maten barna har med. Pølser, pizza, fiskekaker eller skive med syltetøy/leverpostei/ost for de som foretrekker det. Alt er godt å spise når vi er i «100 meterskogen». Barna leker og lærer å bruke av kniv, sag og øks.

Vi har godt samarbeid med de andre skolene i bydelen vår. I skolens ferier inviterer vi hverandre til ulike arrangementer.

- Høstferien: Storhaug SFO-lekene
- Juleferien: Hundvåg SFO har nissefest i Lavvoen
- Vinterferien: aktivitetsdag på Vassøy SFO
- Påskeverksted på Skeie SFO
- Juni: Sommerfest på Roaldsøy SFO
- August; leke dag i skolegården på Buøy SFO

Etter å ha jobbet mye med å kvalitetssikre vårt aktivitetstilbud på SFO og å synliggjøre vårt tilbud til foreldrene, var vi spente på resultatene fra årets foreldreundersøkelse.

Hele 96 prosent av foreldrene besvarte spørsmålene i årets undersøkelse. Og - vi fikk mye bedre skåre i år. Vi skal feire og jobbe videre med det gode arbeidet vi gjør.

Vi legger ut all informasjon/påmeldinger til ferier o.l. på skolens nettside. I tillegg har vi en lukket SFO-Facebook, og elevene får også informasjon med hjem som ranselpost.

Nå er det *Stavangerskolen mot 2025*, fagfornyelsen og DEKOM som vi skal sette oss inni i og jobbe med i kommende periode.

Åse Bjune
SFO-leder, Hundvåg skole

AKTIVITETSPLAN FOR HUNDVÅG SFO

Mandag	Tirsdag	Onsdag	Torsdag	Fredag
<p>2 TAVLEVALG 14.15-15.30</p> <p>Kan velge lek i gymsalen, ute eller på basen</p>	<p>UTEDAG for 1. klasse i 100 meter Skogen. Båldag. 14.00-15.30</p> <p>Kan ha med mat som varmes på bålet.</p> <p>2., 3. og 4 klasse har microdag på basen</p> <p>Kan velge lek i gymsalen, ute eller på basen</p>	<p>Leksehjelp på base I og II 12.30-13.30</p> <p>2 TAVLEVALG 14.15-15.30</p> <p>BADEDAG: Hundvåg svømmehall 13.45-15.30</p> <p>Kan velge disco i Bombå, lek ute eller på basen</p>	<p>UTEDAG for 2., 3. og 4. klasse i 100 meter Skogen. Båldag. 14.00-15.30</p> <p>Kan ha med mat som varmes på bålet.</p> <p>1 klasse har microdag på basen</p> <p>Kan velge lek i gymsalen, ute eller på basen</p>	<p>Klubb (3.+4. kl.) 14.00-15.30</p> <p>2 TAVLEVALG 14.15-15.30</p> <p>Siste fredag hver måned har vi bursdagsfeiring.</p> <p>Kan velge lek i gymsalen, ute eller på basen</p>

27.01.20.

BADEDAG: 8-12 barn blir med på badedag i Hundvåg svømmehall.

Foresatte får melding hjem på mobilen dagen før (tirsdag).

Ha med: badehette, badedrakt/bukse, såpe og håndkle.

TAVLEVALG: 10 barn pr voksen.

Da melder barna seg på forskjellige aktiviteter: baking, kunst og håndverk, sløyd, ballspill, sjakk, fisketur mm.

UTEDAG: kan ha med mat som varmes på bål. Husk klær etter vær!

Micro dag: kan ha med mat som kan varmes i Micron.

Gymsalen: 20 barn. Kl: 14.00-15.00.

BURSDAGSFEIRING: siste fredag i måneden. Vi koser oss med noe godt å spise. Barna kan denne dagen velge å se film, lek i gymsalen eller leke ute.

2.3.2. Vurdering - resultater fra foreldreundersøkelsene

- Stavanger har en høy svarprosent på foreldreundersøkelsene
- Foreldre gir uttrykk for at lærerne har positive forventninger til deres barn
- På foreldreundersøkelsen for sfo rapporterer foreldrene om høy trivsel
- Utdanningsdirektoratet utarbeider en nasjonal rammeplan for SFO

Høsten 2019 besvarte nesten 4000 foresatte spørsmålene i foreldreundersøkelsen. Dette utgjorde en svarprosent på 69. Foreldrenes generelle tilbakemelding er at dialogen mellom skole og hjem er god, og at elevene blir møtt med positive forventninger på skolen. Høyest skåre oppnår indeksen *Støtte fra lærer* med 4,6 poeng. Foreldre har inntrykk av at lærerne har positive forventninger til deres barns læring og utvikling, og at lærerne behandler deres barn med respekt. Foreldrenes opplevelse av lærerne støtte samsvarer godt med resultatene fra Elevundersøkelsen.

Resultatene fra foreldreundersøkelsen for Stavanger samlet er gode. Resultatene per skole viser at det er liten spredning i resultater skolene imellom. Rent unntaksvis skårer en skole dårligere enn 0,2 poeng under gjennomsnittet på en av indeksene i undersøkelsen.

På foreldreundersøkelsen for SFO oppgir elevenes foreldre at barna trives på SFO, og at samarbeid med personalet er godt. Rundt ni prosent av foreldrene ønsker et mer tilpasset SFO-tilbud.

De skolevise resultatene fra SFO-undersøkelsen viser at foreldre ved de aller fleste skolene er svært tilfredse med SFOs aktivitetstilbud, ansattes oppfølging av barna og den informasjon de får om tilbudet. Tidligere år har den største variasjonen i tilfredshet blant foreldre vært knyttet til matserveringen. Dette skoleåret er spørsmålene om mattilbudet fjernet fra Udirs foreldreundersøkelse. Skolene må derfor benytte seg av andre metoder for å få tilbakemelding om dette.

Stavanger har siden høsten 2016 deltatt i et statlig forsøk med gratis deltidsplass i SFO. Målet for tiltaket har vært å bidra til styrket sosial integrering og inkludering, samt stimulere elevenes språkutvikling. Forsøket har gitt elever på Johannes læringscenter gratis deltidsplass på SFO på sin nærskole. I tillegg har enkelte skoler i områder med levekårsutfordringer deltatt. Forsøket har ført til at langt flere flerspråklige elever deltar i skolefritidsordningen. Det statlige forsøket avsluttes våren 2020. Bystyret vedtok våren 2019 å videreføre deler av forsøket fra høsten 2020.

Utdanningsdirektoratet har fått i mandat å utarbeide en nasjonal rammeplan for SFO. Målet er at rammeplanen skal bidra til et mer likeverdig SFO-tilbud rundt om i landet. Utkastet vil komme på høring mot slutten av 2020, og det er tenkt at skolene skal ta i bruk rammeplanen fra høsten 2021. SFO-leder på Vardenes skole er en av fem medlemmer i den nasjonale rammeplangruppen som er nedsatt av Utdanningsdirektoratet.

Stavanger kommune har gjennomført egne foreldreundersøkelser i en årrekke. Kommunedirektøren ser på undersøkelsene som redskap for konstruktive dialoger mellom foreldre og skolene om elevenes opplærings- og skolefritidstilbud, foreldreinvolvering og videreutvikling av skolens praksis. Kommunedirektøren er derfor opptatt av at resultater fra foreldreundersøkelsene legges fram til drøfting i FAU og i skolens samarbeidsutvalg.

De folkevalgte har tidligere vedtatt at resultater fra foreldreundersøkelsene per skole skal legges ut på [Stavanger kommunes hjemmeside](#).

2.4. Læringsresultater

Dette kapittelet omhandler nasjonale prøveresultater og avgangskarakterer på 10.trinn. Nasjonale prøver i lesing og regning kartlegger i hvilken grad elevenes ferdigheter er i samsvar med mål for den grunnleggende ferdigheten lesing og regning slik disse er integrert i kompetansemål i læreplaner for fag. Den nasjonale prøven i engelsk tar derimot utgangspunkt i kompetansemål i faget engelsk.

Lokale målsettinger - nasjonale prøver i lesing, regning og engelsk

Resultatene fra de nasjonale prøvene publiseres på en skala som går fra 1–100 poeng. Stavanger har satt målsetting på kommunenivå til 52,5 poeng eller bedre på 5. og 8.trinn. På 9.trinn er målsetting satt til 56 poeng eller bedre.

Grønn =	over målsetting
Gul =	under målsetting, resultatet er nærmere grønt nivå enn rødt nivå
Oransje=	under målsetting, resultatet er nærmere rødt nivå enn grønt nivå
Rød =	lav resultatoppnåelse

2.4.1. Læringsresultater i lesing som grunnleggende ferdighet og i faget norsk

Elever i et utviklende læringsfellesskap opplever rom for dybdelæring og læring på tvers av etablerte faggrensener, og at det blir lagt til rette for at elevene får utvikle sine grunnleggende ferdigheter.

Stavangerskolen mot 2025 – Strategi for kvalitet

Nasjonale prøver i lesing

Nasjonale prøver er en del av det nasjonale kvalitetsvurderingssystemet. Det nasjonale kvalitetssystemet skal bidra til kvalitetsutvikling på alle nivåer i grunnopplæringen med henblikk på tilpasset opplæring og økt læringsutbytte for den enkelte elev. I tillegg skal det danne grunnlag for lokalt vurderings- og utviklingsarbeid på kommune- og skolenivå gjennom skoleeiers og skoleleders oppfølging av resultater.

Nasjonale prøver i lesing skal kartlegge i hvilken grad ferdighetene til elevene er i samsvar med målene for lesing som grunnleggende ferdighet, slik den er integrert i kompetansemål i læreplaner for fag. Dette innebærer at nasjonale prøver i lesing ikke er en prøve i norskfaget.

De nasjonale prøvene i lesing omfatter tre aspekter ved lesing. Elevene viser at de kan:

1. Finne informasjon
2. Forstå og tolke
3. Reflektere over og vurdere form og innhold i teksten

I dette kapittelet presenteres stavangerelevens resultater på de nasjonale prøvene i lesing de siste seks skoleårene. Stavangers resultater sammenlignes med gjennomsnittlige resultater nasjonalt og med resultater for de største byene. Videre kommenteres forskjellen mellom gutters og jenters gjennomsnittlige resultater på prøvene.

De nasjonale prøvene skoleåret 2019-2020 ble avholdt før kommunesammenslåingen høsten 2019. Resultatene for elevene i Rennesøy og Finnøy inngår derfor ikke i figurene i dette kapittelet, men de to kommunenes gjennomsnittlige resultater på prøvene omtales i teksten.

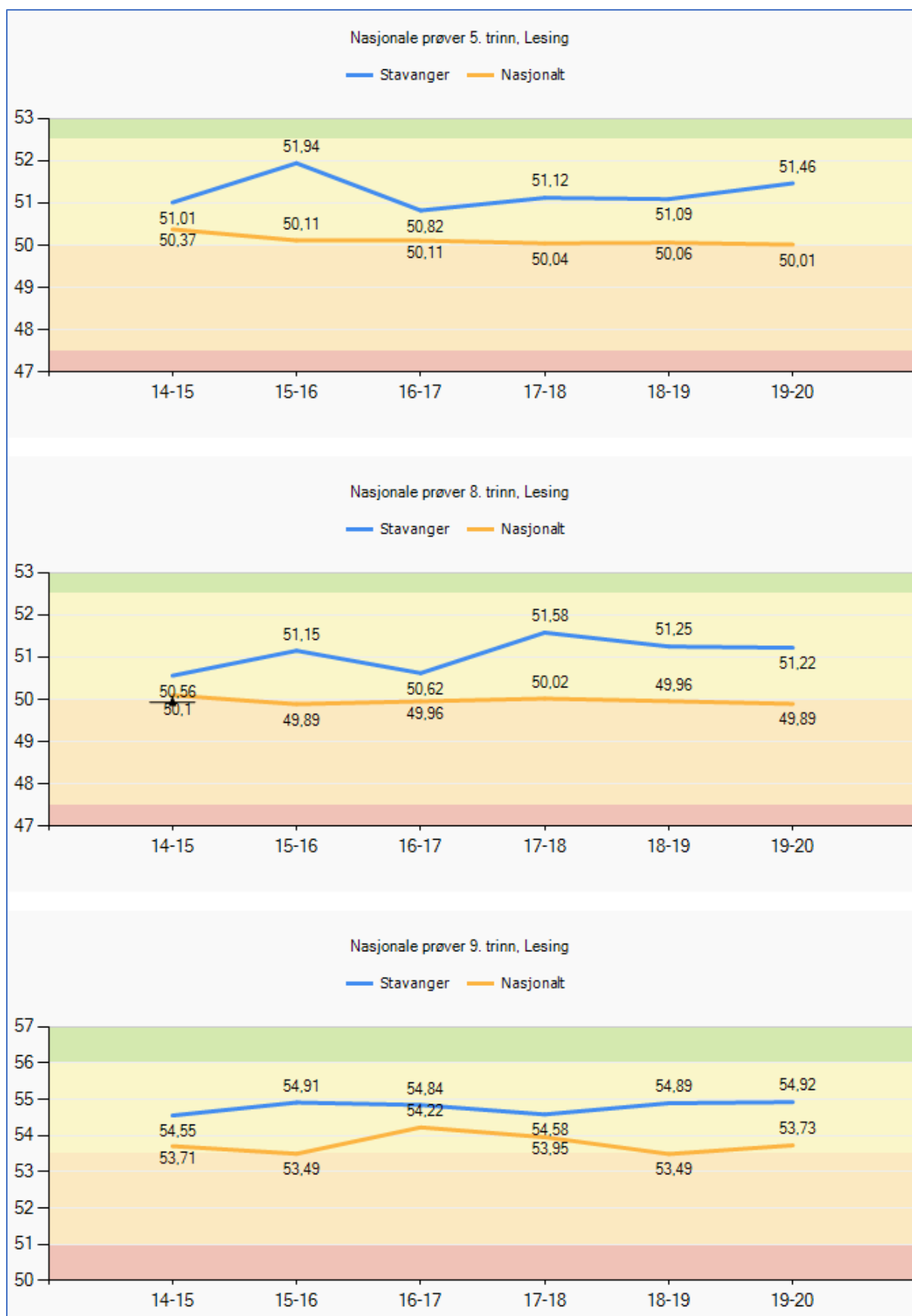

Fig.13 Nasjonale prøveresultater i lesing 5. 8. og 9. trinn

De gjennomsnittlige nasjonale prøveresultatene i lesing skoleåret 2019-20 viser at stavangerelevne på 5., 8. og 9. trinn skårer i overkant av 1 poeng bedre enn gjennomsnittet nasjonalt. Resultatene ligger noe under ønsket målsetting på kommunenivå i hele femårsperioden.

På leseprøven på 5.trinn høsten 2019 skårer Stavanger samlet godt over gjennomsnittet nasjonalt, som er 50 poeng. 20 av skolene skårer over snittet nasjonalt, mens 6 skoler skårer noe under snittet nasjonalt.

Også blant elevene på 9.trinn er resultatene for Stavanger samlet noe høyere enn gjennomsnittet nasjonalt, som er 54 poeng. 10 skoler skårer bedre enn eller tilsvarende snittet nasjonalt, mens 3 skoler har litt lavere resultater. Laveste skåre er 51 poeng og høyeste skåre er 57 poeng.

Gjennomsnittlige resultater for Finnøy høsten 2019 viser at resultatene på 5. og 8.trinn ligger 1-2 poeng over snittet nasjonalt, mens resultatene på 9.trinn ligger på det nasjonale gjennomsnittet som er 54 poeng. Resultatene for Rennesøy ligger hele 4 poeng over gjennomsnittet nasjonalt både på 8. og 9.trinn. Et avvik på 4 poeng fra det nasjonale gjennomsnittet utgjør et års læring.

Nasjonale prøveresultater – gutter og jenter

Resultatene skoleåret 2019-20 viser at det er svært liten forskjell mellom jenters og gutters resultater på 5.trinn. Gutter får i snitt 51,3 poeng, mens jenter får 51,6 poeng.

På ungdomstrinnet er forskjellen henholdsvis 3 poeng på 8. trinn og 2,3 poeng på 9.trinn i jentenes favør. En analyse av guttenes og jentenes resultater fordelt på mestringsnivå viser at 24 prosent av guttene og 28 prosent av jentene på 5.trinn hadde gode leseferdigheter (mestringsnivå 3). På 9. trinn hadde 51 prosent av guttene og 58 prosent av jentene gode grunnleggende leseferdigheter (mestringsnivå 4+5).

Nasjonale prøveresultater – storbyer

Figuren under viser gjennomsnittlig poengsum på de nasjonale leseprøvene for de fem største byene skoleåret 2019-20. Oslo og Bærum oppnår høyere gjennomsnittlig poengsum enn Stavanger. Resultatene er omtrent identiske med tidligere skoleårs resultater.

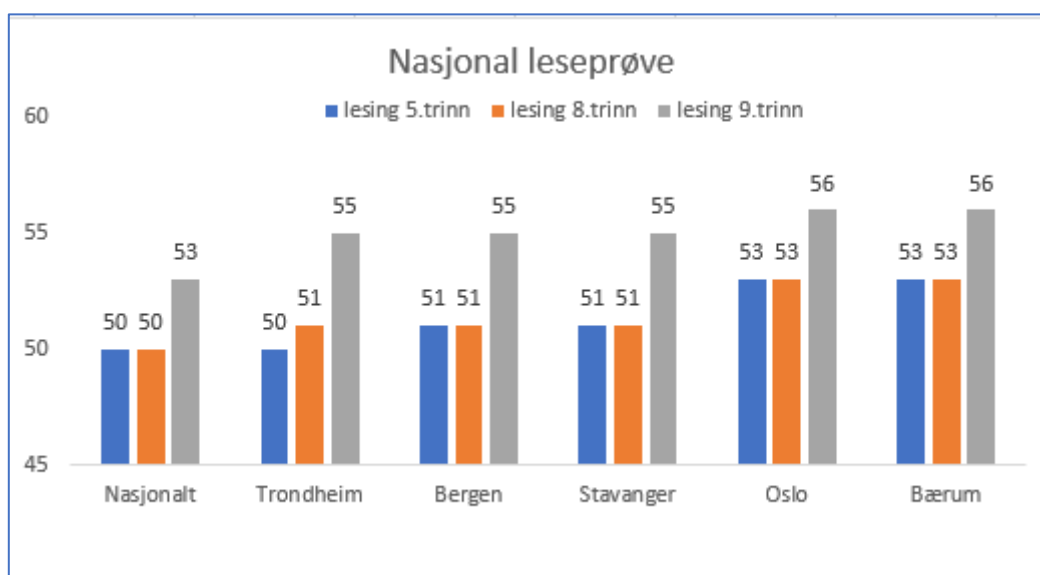

Fig.14 Nasjonale prøveresultater i lesing 2018-19 – utvalg storbyer

Standpunktresultater i faget norsk

I dette avsnittet presenteres stavangerelevenes standpunktkarakterer i norsk hovedmål skriftlig. Stavangers resultater sammenlignes med gjennomsnittlige resultater nasjonalt og med resultater for de største byene. Videre omtales forskjellen mellom gutters og jenters karakterresultater.

Alle eksamener ble avlyst våren 2020 på grunn av Koronaepidemien.

Figur 15 viser gjennomsnittlige standpunktkarakterer i norsk hovedmål for elevene på 10.trinn de siste seks skoleårene. Forskjellene mellom stavangerelevene standpunktkarakter og gjennomsnittet nasjonalt er små.

Gutters og jenters gjennomsnittlige karakterresultater i norskfaget viser en forskjell på 0,5 til 0,6 poeng i jentenes favør de siste skoleårene.

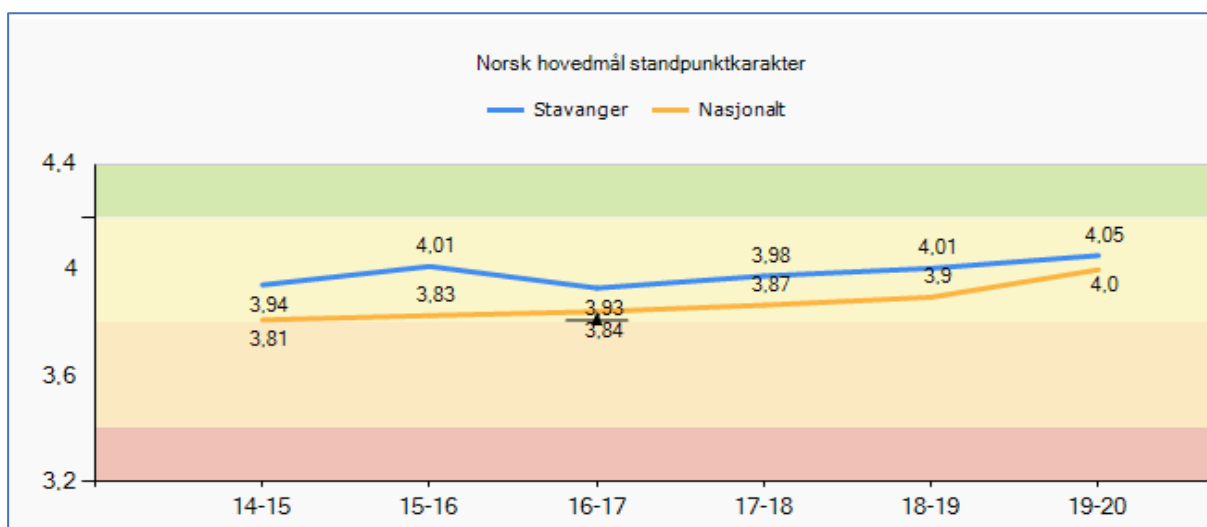

Fig. 15 Standpunktkarakterer i norsk hovedmål skriftlig 10.trinn, Stavanger og nasjonalt

Karakterresultater – storbyer

Figuren under viser gjennomsnittlige standpunktkarakterer i norsk hovedmål skriftlig for fem av storbyene våren 2020. Bærum skårer noe bedre enn de øvrige storbyene. Sammenlignet med året før har storbyenes gjennomsnittlige standpunktkarakterer i norsk hovedmål skriftlig økt med 0,1-0,2 poeng.

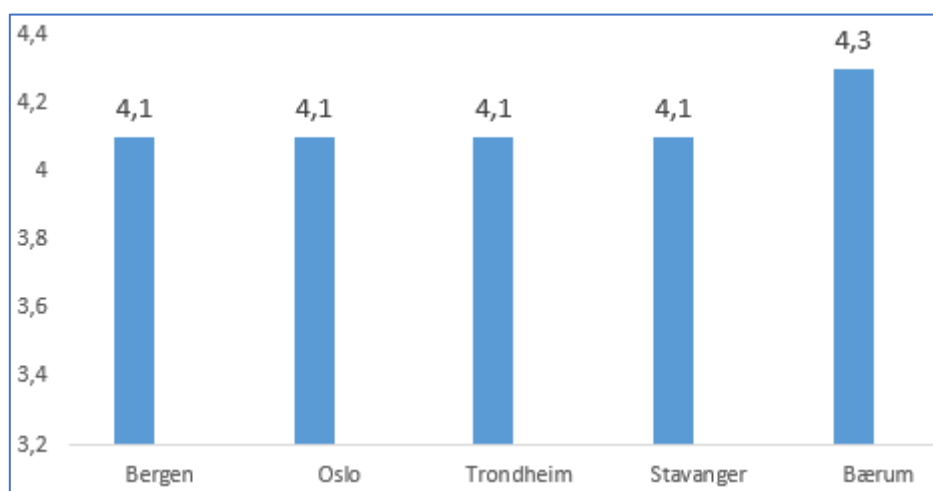

Fig.16 Gjennomsnittlig standpunktkarakter i norsk hovedmål skriftlig 2019-20, utvalg storbyer

PRAKSISFORTELLING – HAFRSFJORD SKOLE

Nasjonale prøver

På Hafrsfjord skole har vi hatt ujevne resultater på nasjonale prøver. Vi har brukt tid på å drøfte resultater og involvere alle ansatte i hvordan prøvene er utformet, uten at dette har ført til endringer.

Vi har lest at studier fra en rekke land viser at elevene som sliter med å komme i gang med lesing det første året på skolen, har høy risiko for å streve med lesing senere i skoleløpet. Som ledd i tidlig innsats, fikk norske skoler fra skoleåret 2018/19 følgende pålegg: «Skolen har ansvar for å sørge for at elever som står i fare for å bli hengende etter i lesing, skriving eller regning får ekstra oppfølging til forventet progresjon er nådd (Opplæringslova § 1-4)». Dette har vi tatt på alvor. Vi har også tatt på alvor verdien av et godt skole-hjem samarbeid.

Med dette som bakteppe startet Hafrsfjord skole med systematisk og intensiv oppfølging av bokstav- og leseinnlæring på 1. – 4. trinn. Det mest intensive arbeidet gjøres på 1. trinn. Elevene våre lærer to nye bokstaver hver uke. Det kan være flere årsaker til at elever har sakte progresjon, og vi har erfart at en motiverende opplærings situasjon med høy grad av mestring har stor betydning for at vi lykkes.

På Hafrsfjord skole har vi en fleksibel organisering av spesialpedagogressursen, og ved skolestart i august settes 100 prosent stilling med spesialpedagog inn på 1. trinn i oppstarten. Etter to uker kartlegger spesialpedagog hvilke elever som ikke kan gjenkalle de fire bokstavene de har lært. Spesialpedagogen tar da ansvar for elevene som ikke gjenkjenner bokstavene. Det gis intensiv øving i grupper 10-12 min hver dag. Skolen samarbeider med hjemmet, og foresatte informeres om hva vi øver på, og vi veileder dem i hva de bør ha fokus på hjemme.

Det er kontinuerlig kontakt mellom kontaktlærer og spesialpedagog, og gjennom året får elever med sakte progresjon intensiv treningsøkt i liten gruppe hver dag. Elever øver på bokstavgjenkjenning og bokstavgjenkalling gjennom enkle aktiviteter og øvelser. Spesialpedagogen er bevisst på å bruke flere sanser. Etter hvert arbeides det med skriving og lesing av ord og setninger.

På 2. trinn starter vi skoleåret med å sjekke bokstavkunnskaper og sikrer at alle elever kan bokstavene før det arbeides med lesing, leseforståelse og lesing av sammenhengende tekst. Noen elever får tilbud om lesekurs.

På 3. og 4. trinn har vi oppfølging med lesekurs for elever som ikke har nådd forventet progresjon. Før eleven starter på lesekurs blir elevens leseferdigheter sjekket ut, og lesekurset rettes spesifikt mot elevens behov.

Etter lesekursene får foresatte et skriv hjem der det står hva som var elevens utfordringer før kurset, og hvor eleven står nå. Skolen skriver i dette brevet hva de anbefaler at skole og hjem skal ha søkelys på fremover.

Til elever som har betydelige lesevansker tilbys metoden fargelesing. Dette er et mer tidkrevende kurs som gis til elever som ikke har hatt forventet læringsutbytte på vanlige lesekurs. Når eleven har deltatt på kurs i noen uker, inviteres foresatte til å delta på en undervisningstime med innføring i metoden, slik at de har forutsetninger for å følge opp elevene hjemme.

Målet i leseopplæringen på Hafrsfjord skole er å fremme kunnskaper og ferdigheter som bidrar til at elevene våre skal lykkes med lesing.

2.4.2 Læringsresultater i regning som grunnleggende ferdighet og i faget matematikk

I dette kapitlet presenteres stavangerelevens resultater på de nasjonale regneprøvene de siste seks skoleårene. Stavangers resultater sammenlignes med gjennomsnittlige resultater nasjonalt og med resultater for de største byene. Videre kommenteres forskjellen mellom gutters og jenters gjennomsnittlige resultater på prøvene.

De nasjonale prøvene skoleåret 2019-2020 ble avholdt før kommunesammenslåingen høsten 2019. Resultatene for elevene i Rennesøy og Finnøy inngår derfor ikke i figurene i dette kapitlet, men de to kommunenes gjennomsnittlige resultater på prøvene omtales i teksten.

Nasjonale prøver i regning

Nasjonale prøver i regning skal kartlegge i hvilken grad ferdighetene til elevene er i samsvar med mål for regning som grunnleggende ferdighet, slik den er integrert i kompetansemålene i læreplanen for fag i *Kunnskapsløftet*. Dette innebærer at nasjonale prøver i regning ikke er en prøve i matematikk som fag.

De nasjonale prøvene i regning dekker tre innholdsområder:

1. tall
2. måling
3. statistikk

Prøvene i regning tar utgangspunkt i hvordan elevene bruker regning i ulike faglige og dagligdagse sammenhenger. Dette innebærer at elevene forstår hvordan de

- kan løse en gitt utfordring
- kan løse problemet ved hjelp av regneoperasjoner
- kan vurdere om svarene er rimelige
- kan ha effektive strategier for enkel tallregning

Skoleåret 2019-20 oppnådde 5. klassingene i Stavanger en gjennomsnittlig skåre på den nasjonale regneprøven som lå 1,5 poeng over snittet nasjonalt. Det gode resultatet bryter dermed en negativ utviklingstrend de fire foregående skoleårene. 21 skoler skårer bedre enn eller tilsvarende snittet nasjonalt, mens 6 skoler skårer noe under landsgjennomsnittet.

Også på 8. og 9. trinn ligger de gjennomsnittlige resultatene for Stavanger samlet godt over det nasjonale snittet. Resultatene ligger noe under ønsket målsetting på kommunenivå.

På 9. trinn skårer 7 av skolene bedre enn eller tilsvarende gjennomsnittet nasjonalt, mens 6 skoler har noe lavere resultatoppnåelse. Selv om de gjennomsnittlige resultatene på 9.trinnet er bedre enn gjennomsnittet nasjonalt, klarer kun fem av skolene å løfte elevenes gjennomsnittlige resultater fra 8.trinn til 9.trinn tilsvarende snittet nasjonalt. Forventet resultatutvikling nasjonalt fra 8. til 9. trinn utgjør 4 poeng. Flertallet av ungdomsskolene i Stavanger løfter i gjennomsnitt elevene med 3 poeng fra 8. til 9. trinn.

Gjennomsnittlige resultater for Finnøy høsten 2019 viser at resultatene på alle tre årstrinn ligger 1-2 poeng over snittet nasjonalt. Resultatene for Rennesøy viser at elevene på 8. og 9. trinn ligger hele 4 poeng over gjennomsnittet nasjonalt. Et avvik på 4 poeng fra det nasjonale gjennomsnittet utgjør et års læring.

Fig.17 Nasjonale prøveresultater i regning 5. 8. og 9. trinn

Nasjonale prøveresultater – gutter og jenter

Skoleåret 2019-20 oppnådde gutter langt bedre resultater på de nasjonale regneprøvene enn jenter. Guttenes gjennomsnittlige resultater lå over kommunal målsetting for alle tre årstrinn, mens jentene skåret tilsvarende gjennomsnittet nasjonalt. Kjønnforskjellene utgjorde 2,2 poeng på 5.trinn og hele 3,6 poeng på 9.trinn.

En analyse av gutters og jenters resultater pr. mestringsnivå viser at 37 prosent av guttene i 5. klasse hadde gode grunnleggende regneferdigheter (mestringsnivå 3), mens 27 prosent av jentene oppnådde mestringsnivå 3 på regneprøven.

På 8. trinn hadde 44 prosent av guttene og 31 prosent av jentene gode grunnleggende regneferdigheter (mestringsnivå 4+5), mens resultatene på regneprøven på 9.trinn viser at 60 prosent av guttene og 42 prosent av jentene hadde gode grunnleggende regneferdigheter.

Nasjonale prøveresultater – storbyer

Figuren under viser resultatene på de nasjonale regneprøvene for de fem største byene skoleåret 2019-20. Oslo og Bærum skårer høyest fulgt av Stavanger.

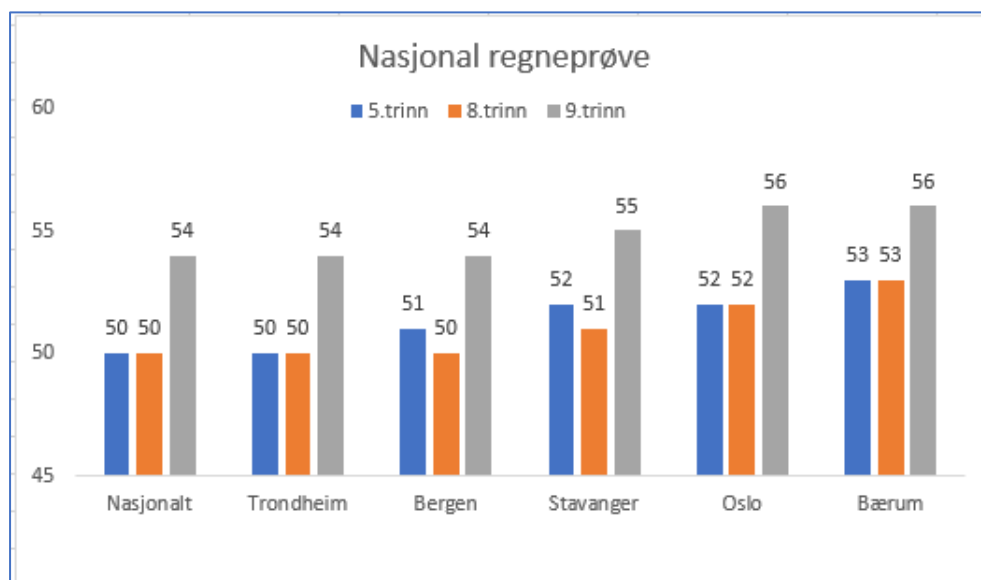

Fig.18 Nasjonale prøveresultater i regning 2019-20 – storbyer

Standpunktkarakterer i faget matematikk

I dette avsnittet presenteres stavangerelevenes standpunktkarakterer i matematikk. Stavangers resultater sammenlignes med gjennomsnittlige resultater nasjonalt og med resultater for de største byene. Videre omtales forskjellen mellom gutters og jenters karakterresultater.

Målsetting

Stavanger kommune har som ambisjonsnivå at gjennomsnittlig standpunktkarakter i matematikk er 3,9 karakterpoeng eller bedre.

3,9 – 6,0	Grønn =	over målsetting
3,5 – 3,8	Gul =	under målsetting, resultatet er nærmere grønt nivå enn rødt nivå
3,1 – 3,4	Oransje	under målsetting, resultatet er nærmere rødt nivå enn grønt nivå
1,0 – 3,0	Rød =	Lav resultatoppnåelse

Figur 19 viser 10.klassingenes gjennomsnittlige standpunktkarakterer i matematikk.

Stavangerelevenes gjennomsnittlige standpunktkarakterer i matematikk har økt med 0,25 poeng de tre siste årene.

Mens guttene skårer langt bedre enn jentene på de nasjonale regneprøvene, oppnår jentene i Stavanger litt høyere karakter i faget matematikk enn guttene. Forskjellen i standpunktkarakterer våren 2020 utgjør kun 0,1 karakterpoeng.

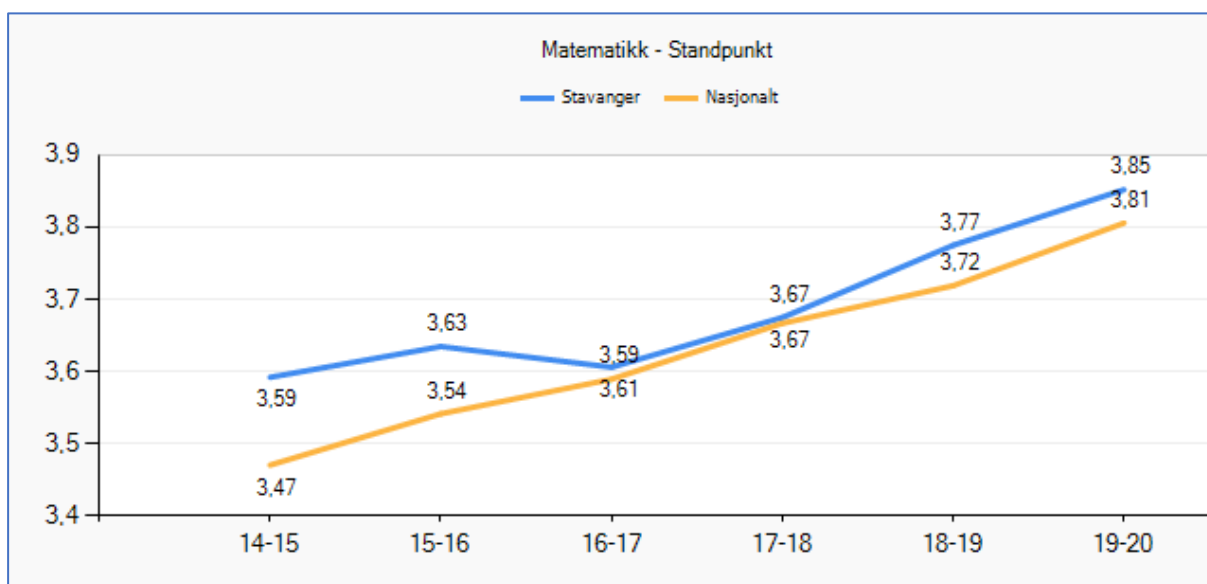

Fig.19 Standpunktkarakterer i matematikk 10.trinn, Stavanger og nasjonalt

³ Conexus/Læringglabens beregningsmetoder for fastsetting av grenseverdier er lagt til grunn.

Karakterresultater – storbyer

Figuren under viser gjennomsnittlige standpunktkarakterer i matematikk skriftlig på 10.trinn for fem av storbyene skoleåret 201-20. Variasjonen mellom kommunenes karakterresultater utgjør 0,2 kun karakterpoeng.

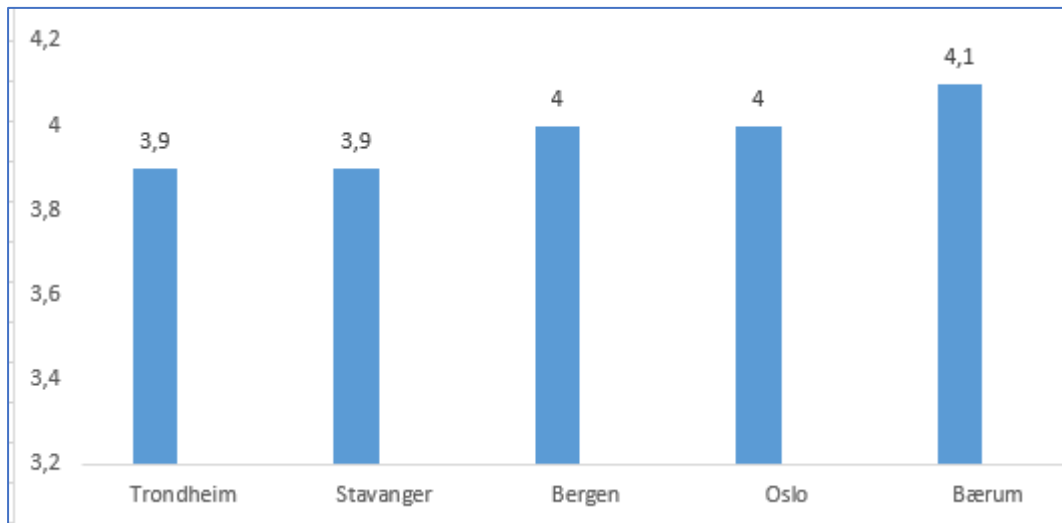

Fig.20 Standpunktkarakterer i matematikk 10.trinn 2019-20 – utvalg storbyer

2.4.2. Læringsresultater i engelsk

Nasjonale prøver i engelsk

Engelsk er ikke en del av de grunnleggende ferdighetene som er integrert i kompetansemål for læreplanene i alle fag i *Kunnskapsløftet*. Prøvene tar utgangspunkt i kompetansemål i ett fag – engelsk. Oppgavene på 5. trinnet er knyttet til disse ferdighetene:

- finne informasjon
- forstå hovedinnholdet i enkle tekster
- forstå vanlige ord og uttrykk knyttet til dagligliv og fritid
- forstå ord og uttrykk ut ifra sammenhengen de brukes i
- bruke vanlige grammatiske strukturer, småord og enkle setningsmønstre

I dette kapittelet presenteres stavangerelvenes resultater på de nasjonale prøvene i engelsk de siste seks skoleårene. Stavangers resultater sammenlignes med gjennomsnittlige resultater nasjonalt og med resultater for de største byene. Videre vises forskjellen mellom gutters og jenters gjennomsnittlige karakterresultater og resultater på de nasjonale prøvene.

Nasjonale prøve i engelsk avholdes kun på 5. og 8.trinn.

Fig.21 Nasjonale prøveresultater i engelsk 5. og 8. trinn

Skoleåret 2019-20 oppnådde stavangerelevne på 5. og 8. trinn en gjennomsnittlig poengsum på de nasjonale prøvene i engelsk som lå over 2 poeng høyere enn snittet nasjonalt. Stavangers gjennomsnittlige resultater har i en rekke år ligget rundt 2 poeng over gjennomsnittet på landsbasis.

Nasjonale prøveresultater – gutter og jenter

Det er betydelig mindre forskjeller mellom jenters og gutters resultater på den nasjonale prøven i engelsk enn for de to andre nasjonale prøvene. Gjennomsnittlig resultat for gutter ligger noe over kommunal målsetting, mens jenter skårer litt i underkant. På 8. trinn er gjennomsnittlig poengsum for gutter 52,7 poeng og for jenter 51,9 poeng.

En gjennomgang av guttenes og jentenes resultater fordelt på mestringsnivå viser at 36 prosent av guttene og 34 prosent av jentene på 5.trinn hadde gode ferdigheter i engelsk (mestringsnivå 3).

På 8. trinn hadde hele 42 prosent av guttene og 36 prosent av jentene gode leseferdigheter (mestringsnivå 4+5) i engelsk lesing.

Nasjonale prøveresultater – storbyer

Figur 22 viser resultatene på de nasjonale prøvene i engelsk lesing for de fem største byene skoleåret 2019-20. Sammenlignet med de andre byene oppnår elevene i Stavanger gode resultater. Resultatene på kommunenivå viser kun små resultatendringer fra et skoleår til det neste.

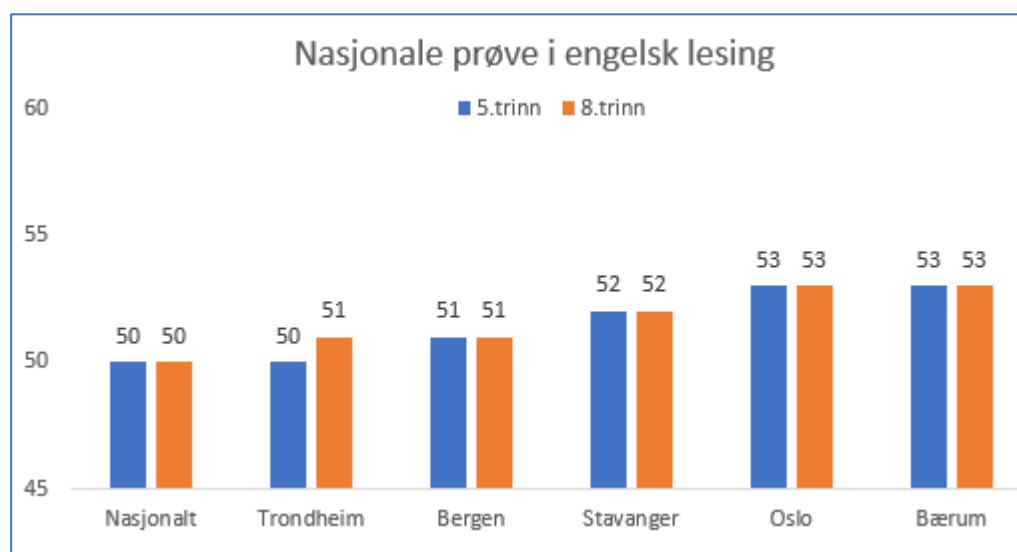

Fig.22 Nasjonale prøveresultater i engelsk 2019-20 – utvalg storbyer

Standpunktkarakterer i faget engelsk

I dette avsnittet presenteres stavangerelevnes standpunktkarakterer i engelsk. Stavangers resultater sammenlignes med gjennomsnittlige resultater nasjonalt og med resultater for de største byene. Videre omtales forskjellen mellom gutters og jenters karakterresultater.

Stavangers standpunktkarakterer viser at stavangerelevne oppnår noe høyere karakter i faget enn gjennomsnittet nasjonalt. Forskjellen utgjør 0,1-0,2 karakterpoeng.

Mens guttene i Stavanger oppnår bedre resultater enn jentene på de nasjonale prøvene i engelsk, oppnår jentene i Stavanger høyere standpunktkarakterer i faget. Forskjellen tilsvarer mellom 0,3 til 0,4 karakterpoeng.

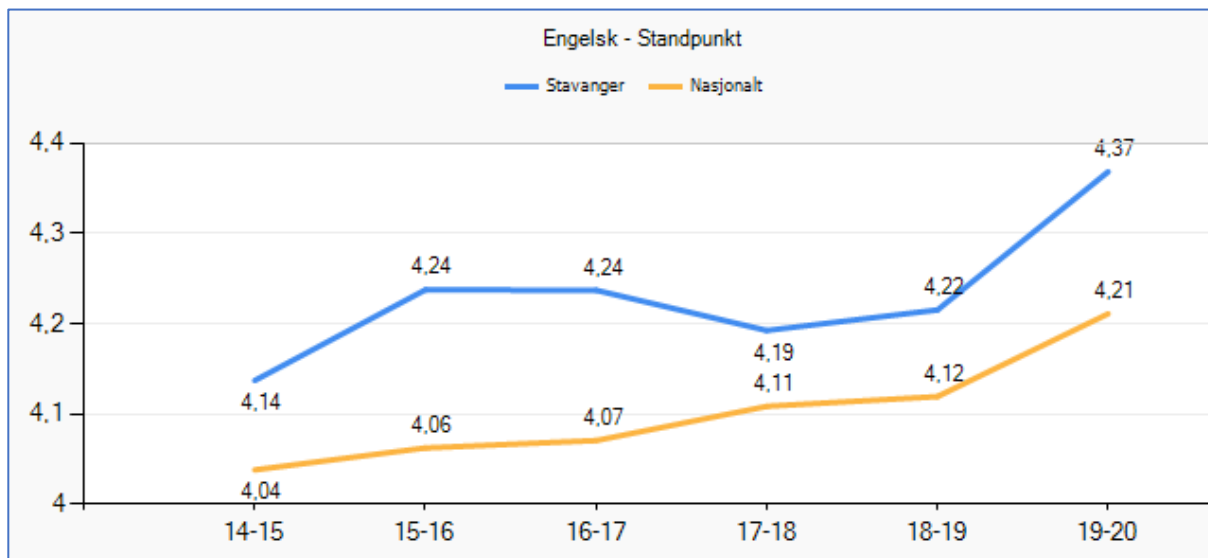

Fig.23 Standpunktkarakterer i engelsk skriftlig + muntlig 10.trinn, Stavanger og nasjonalt

Karakterresultater – storbyer

Figuren under viser gjennomsnittlige standpunktkarakterer i engelsk skriftlig på 10.trinn for fem av storbyene skoleåret 2019-20. Standpunktkarakterene varierer fra 4,2 til 4,3 karakterpoeng.

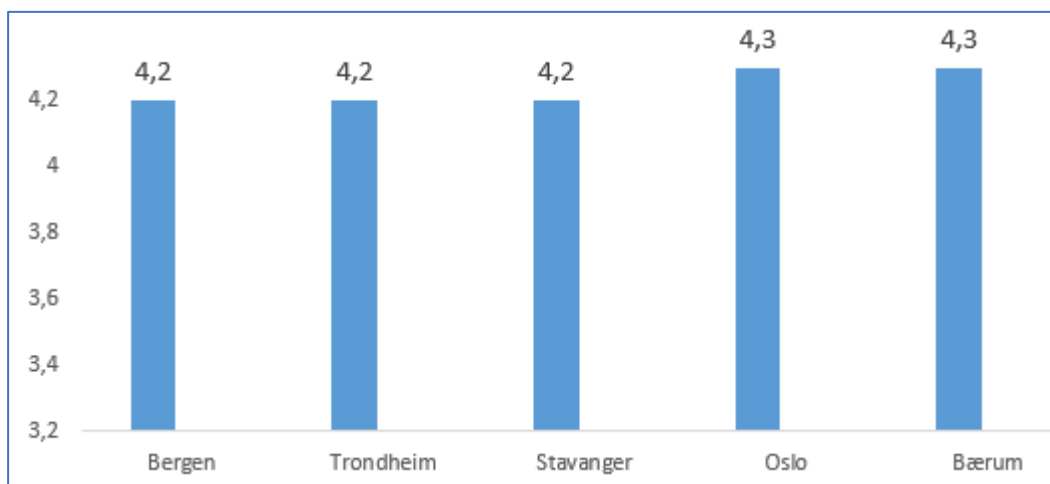

Fig.24 Standpunktkarakterer i engelsk skriftlig 10.trinn 2019-20 – utvalg storbyer

2.4.3. Digital kompetanse og kapasitet i stavangerskolen under koronakrisen

Da skolene stengte den 12.mars gikk 1400 lærere i stavangerskolen over til å undervise hjemmefra ved hjelp av digitale verktøy. Sophia Marsano er en av disse lærerne. Stavanger kommune har laget en liten film som gir et innblikk i skolehverdagen i perioden med fjernundervisning. [Klikk her!](#)

I løpet av de åtte ukene skolene var stengt, hadde lærerne stor nytte av *ressursgruppen IKT i stavangerskolen*. Ressursgruppen jobber systematisk for å heve lærernes profesjonsfaglige digitale kompetanse. Gruppen består av seks pedagoger som til daglig er ansatt som lærere ved ulike barne- og ungdomsskoler. Deres oppdrag er å hente ut gevinster av kommunens satsing på IKT i skolen gjennom å finne nye bruksområder for digital teknologi for å oppfylle målene om mer og bedre læring for elevene. Gruppen besitter spisskompetanse og fungerer som ledestjerner og ressurser for alle skolene i Stavanger.

I perioden med hjemmeundervisning ble lærerne nødt til å legge om hele undervisningspraksisen sin og gå over til å bruke de digitale verktøyene som er frikjøpt for bruk i stavangerskolen.

For å støtte lærerne opprettet administrasjonen et "levende" dokument med forslag til undervisningsopplegg i alle fag og på alle trinn. Videre ble det laget enkle instruksjonsfilmer om hvordan komme i gang med verktøy som Meet, Streaming, Wevideo, Classroom og mange flere digitale programmer. I tillegg kunne alle lærere, via nettstedet [IKT i stavangerskolen](#), ta kontakt for å få tips, hjelp eller veiledning. Allerede uken etter at skolene stengte var lærerne klare med undervisningsopplegg som kunne gjennomføres via fjernundervisning.

Rektorer og lærere rapporterer at de har opplevd god hjelp og støtte til å drive en fullverdig hjemmeundervisning. Spesielt de nye kommunedelene melder at det har vært avgjørende å ha et slikt apparat rundt seg.

På de øverste klassetrinnene var det elever som meldte tilbake at de opplevde å få mer støtte, hjelp og tilbakemelding med hjemmeundervisning enn i klasserommet. Lærer var alltid tilgjengelig i chatten eller på videoløsning. Videre synes elevene at terskelen for å spørre om hjelp via digitale verktøy er lavere enn å spørre om hjelp i klasserommet.

Den ekstraordinære innsatsen til lærerne i stavangerskolen førte til at bruken av G Suite og andre pedagogiske verktøyene eksploderte. Tabellen under viser antall pålogginger totalt og fordelt på

2.4.4. Grunnskolepoeng

Grunnskolepoeng er et mål for det samlede læringsutbyttet for elever som sluttvurderes med karakterer. Karakterene brukes som kriterium for opptak til videregående skole. Grunnskolepoeng er beregnet som summen av elevenes avsluttende karakterer, delt på antall karakterer og multiplisert med 10. Hvis det mangler karakterer i mer enn halvparten av fagene, skal det ikke regnes ut poeng for eleven.

Målsetting

Gjennomsnittlig grunnskolepoengsum på kommunenivå er satt til 42 poeng eller mer.

42 poeng eller mer	Grønn =	over målsetting
40 – 41,9 poeng	Gul =	under målsetting, resultatet er nærmere grønt nivå enn rødt nivå
38 – 39,9 poeng	Oransje =	under målsetting, resultatet er nærmere rødt nivå enn grønt nivå
0 – 37,9 poeng	Rød =	lav resultatopptåelse

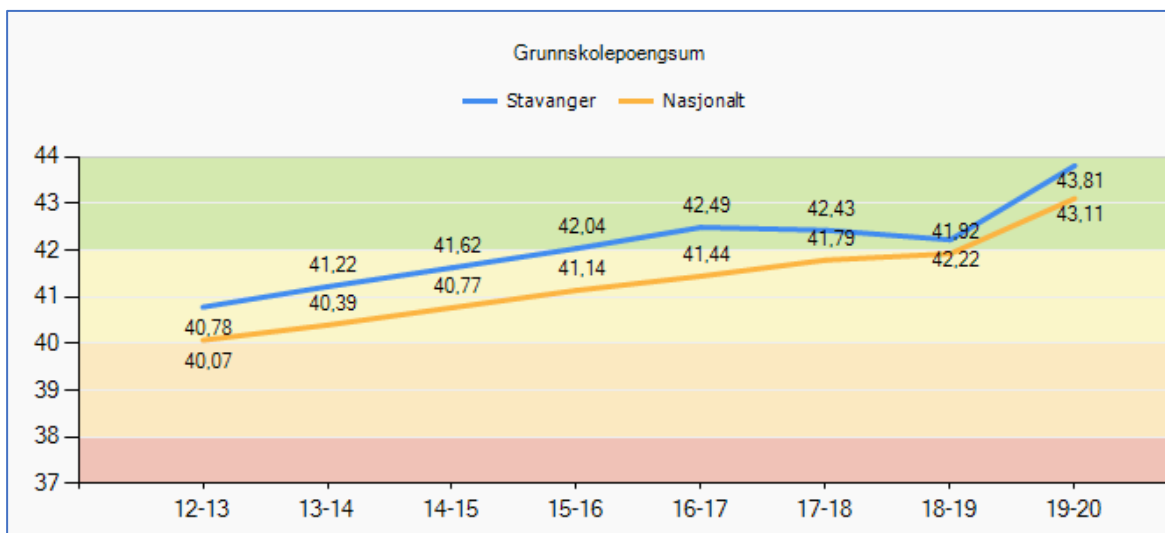

Fig.26 Gjennomsnittlig grunnskolepoengsum

På grunn av Koronaepidemien ble alle eksamener våren 2020 avlyst. Elevenes avgangskarakterer og grunnskolepoengsum våren 2020 utgjøres dermed kun av standpunktkarakterene.

Figur 26 viser 10.trinns grunnskolepoengsum fra 2013 til 2020. I og med at grunnskolepoengsummen skoleåret 2019-20 kun er basert på elevenes standpunktkarakterer, er resultatet dette skoleåret ikke direkte sammenlignbart med tidligere års grunnskolepoeng.

Figuren viser at elevenes grunnskolepoeng, både nasjonalt og i Stavanger, har økt jevnt i perioden. Våren 2020 steg grunnskolepoengsummen med 0,9 poeng sammenlignet med året før. Årsaksforklaringen til denne markerte økningen er at det kun er standpunktkarakterene som inngår i grunnskolepoengsummen dette året.

Jentene oppnår i snitt 4,3 poeng høyere grunnskolepoengsum enn guttene. På landsbasis er forskjellen 4,5 poeng i jentenes favør.

Grunnskolepoeng – storbyer

Stavangers gjennomsnittlige grunnskolepoengsum skoleåret 2019-20 ligger 0,7 poeng høyere enn det nasjonale snittet. Grunnskolepoengene skoleåret 2019-20 består kun av elevenes standpunktkarakterer. Figur 27 viser at konsekvensen er at alle gjennomsnittlig grunnskolepoengsum øker markert både nasjonalt og blant storbyene. Mens de fleste byene har en økning på 1,3-1,4 poeng, har Oslo en økning på hele 2,8 poeng fra året før.

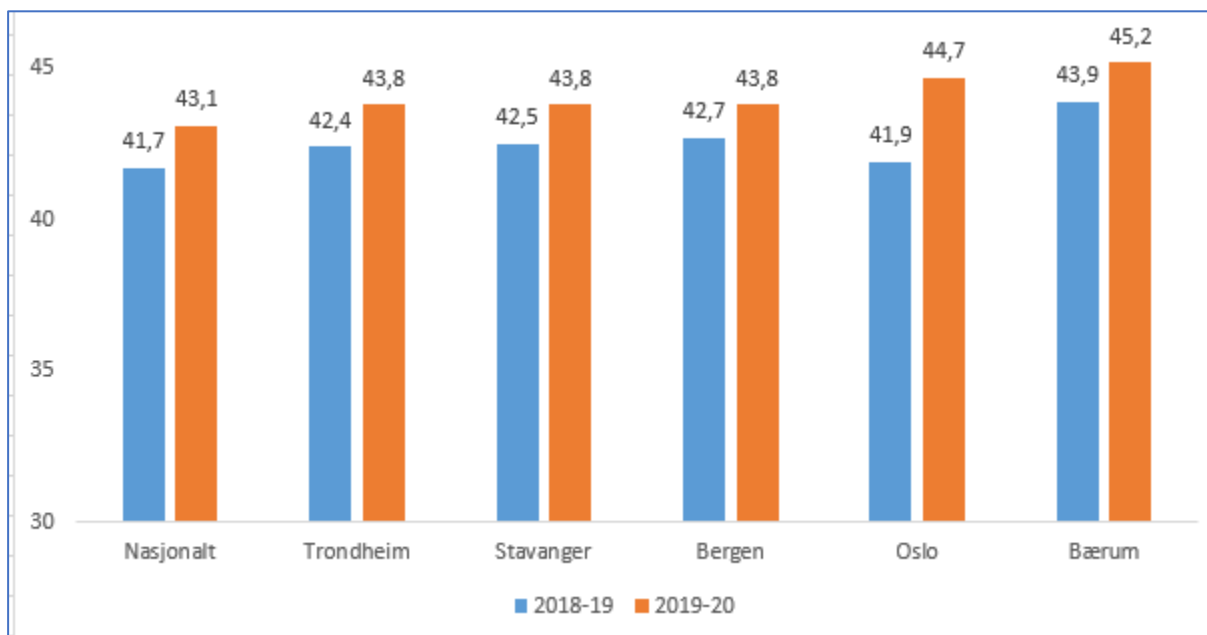

Fig.27 Gjennomsnittlig grunnskolepoengsum, utvalg storbyer

2.4.5. Skolebidragsindikatorer

I april 2020 publiserte Utdanningsdirektoratet skolebidragsindikatorer for 2018+2019. Skolebidragsindikatorerne gir en indikasjon på hva skolens innsats har å si for elevenes resultater.

Skolebidragsindikatorerne forsøker å vise hva lærernes evne til å formidle fag og motivere elevene, og skolens arbeid med læringsmiljøet og tilpasset opplæring betyr for elevenes resultater. Utdanningsdirektoratet understreker at skolebidragsindikatoren er en indikasjon – ikke en absolutt sannhet.

For å kunne måle skolens bidrag, må den delen av læringsresultatet som skyldes de forutsetningene elevene har med seg, skilles ut. Skolebidraget kontrolleres for tidligere elevprestasjoner. I tillegg kontrolleres det for foreldrenes utdanningsnivå, husholdningsinntekt og elevenes innvandringsbakgrunn.

For elevene finnes det ikke tidligere resultater enn nasjonale prøver på 5. trinn. For indikatoren for 1.-4. trinn kontrolleres det derfor kun for familiebakgrunn. Indikatoren for småskoletrinnet gir derfor ikke et så presist estimat på skolens bidrag sammenlignet med de andre trinnene.

Skolebidragsindikatorerne på 1.-4. trinn og 5.-7. trinn sier noe om skolens bidrag til elevenes grunnleggende ferdigheter i engelsk, lesing og regning. På samme måte er skolebidragsindikatorerne på 8.-10. trinn et mål på skolens bidrag til elevenes læring i eksamensfaget eleven kommer opp i.

Utover dette, sier ikke indikatorene noe om skolens bidrag til elevenes læring i andre fag. Skolebidragsindikatorerne sier heller ikke noe om skolens evne til å ivareta andre deler av skolens oppdrag.

En skolebidragsindikator kan tolkes som forskjellen mellom det skolens elever faktisk oppnår (for eksempel snittkarakter på skriftlig eksamen 10. trinn) og det vi forventer at elever skal oppnå når vi tar hensyn til elevenes forutsetninger.

For å ta hensyn til elevgrunnet ser vi på elevenes tidligere resultater - f.eks. på nasjonale prøver 8. trinn for elever som avsluttet ungdomsskolen - og/eller familiebakgrunn (foreldres utdanning, husholdningsinntekt og innvandringsbakgrunn).

Dersom en skole/kommune har et faktisk resultat som er i tråd med forventet resultat, vil skolebidraget være lik gjennomsnittet for alle skoler i landet – som er null.

Indikatorer med negativt fortegn indikerer at skolen/kommunen har et skolebidrag som ligger under landsgjennomsnittet, mens indikatorer med positivt fortegn indikerer at skolen/kommunen har et skolebidrag som ligger over landsgjennomsnittet.

Skolebidragsindikatorene for Stavanger samlet for 2018+2019 viser at Stavanger har et positivt skolebidrag på alle hovedtrinnene.

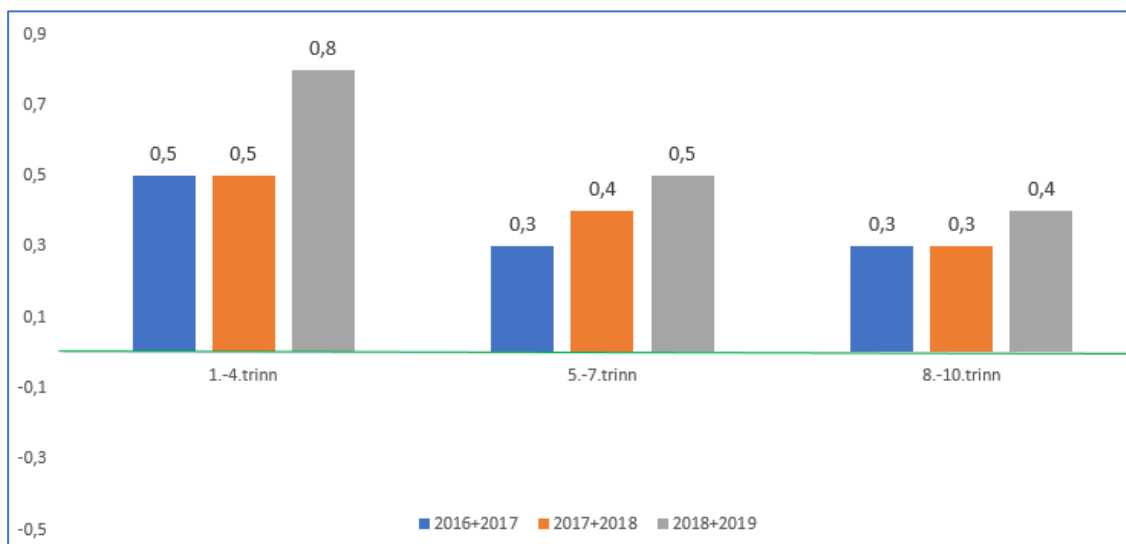

Fig.28 Skolebidrag på 1.-4.trinn, 5.-7.trinn og 8.-10.trinn, Stavanger kommune

Skolebidrag – storbyer

Skolebidraget for de største byene viser at Oslo og Bærum har et høyt skolebidrag på 1.-4.trinn, mens skolebidraget er markert lavere på mellom- og ungdomstrinnet. For Oslos vedkommende er skolebidraget på ungdomstrinnet negativt. Bergen og Trondheim har et negativt skolebidrag på barnetrinnet, mens skolebidraget på ungdomstrinnet er høyere enn for de tre andre storbyene.

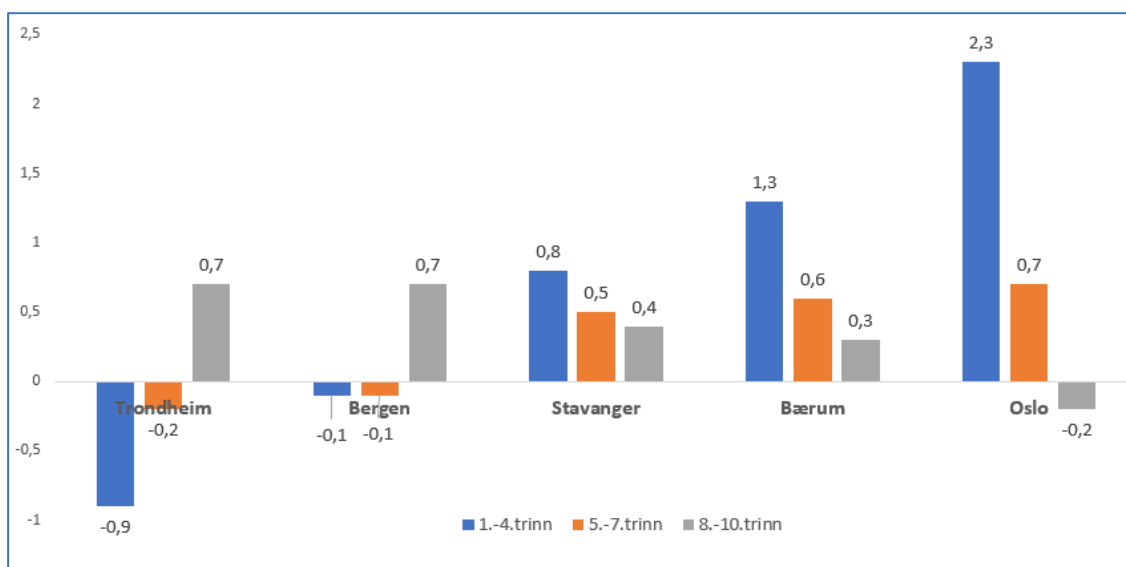

Fig.29 Skolebidrag 2018+2019 for et utvalg storbykommuner

2.4.6. Vurdering - elevenes læringsresultater

- Stavangerelevenes gjennomsnittlige resultater på de nasjonale prøvene ligger over gjennomsnittet nasjonalt både på 5., 8. og 9. trinn.
- Jenter oppnår bedre resultater på de nasjonale leseprøvene enn gutter, mens gutter presterer bedre enn jenter på de nasjonale prøvene i regning og engelsk lesing.
- Likevel får jenter noe bedre standpunktkarakterer i fagene engelsk og i matematikk.
- Gjennomsnittlig grunnskolepoengsum øker med 1,3 poeng våren 2020 sammenlignet med tidligere år. Grunnen er at kun standpunktkarakterer inngår i beregningsgrunnlaget.
- Skolebidragsindikatorerne viser at Stavanger har et positivt skolebidrag på alle hovedtrinnene.

Stavangerelevene har de siste årene hatt en høy gjennomsnittlig grunnskolepoengsum. Gode grunnleggende ferdigheter er viktig både i utdanningssammenheng, i arbeid og på fritid. Skolebidragsindikatoren viser at stavangerskolene gir et skolebidrag som ligger over landsgjennomsnittet.

På grunn av Koronaepidemien ble det våren 2020 ikke avholdt eksamener blant elevene på 10.trinn. Grunnskolepoengsummen dette skoleåret består derfor kun av elevenes standpunktkarakterer. Årsaken til at gjennomsnittlig grunnskolepoengsum har en kraftig økning i alle kommunene, er at elever tradisjonelt får noe lavere eksamenskarakterer i fagene.

Skoleprestasjoner og kjønnsforskjeller ble nøye behandlet i forrige års kvalitetsmelding, i forbindelse med Stoltenbergutvalgets rapport *Nye sjanser – bedre læring – Kjønnsforskjeller i skoleprestasjoner og utdanningsløp* (NOU 2919:3)

Mens forskjellen mellom gutters og jenters gjennomsnittlige karakterresultater utgjør 4 grunnskolepoeng, viser det seg at forskjeller i foreldres utdanningsnivå medfører langt større ulikheter.

Stoltenbergutvalget presiserer i sin rapport at utvalgets forslag til tiltak skal omfatte både gutter og jenter. Tiltakene skal gjøre guttene bedre, de skal ikke gjøre jentene dårligere. Videre skal tiltakene bidra til å redusere sosioøkonomiske forskjeller.

Resultatene fra de nasjonale prøvene viser at gjennomsnittseleven i Stavanger har gode grunnleggende ferdigheter i lesing, regning og engelsk lesing.

Hovedmålsettingen med de nasjonale prøvene er at de skal gi lærerne kunnskap om den enkelte elevs grunnleggende ferdigheter. Informasjonen fra prøvene skal danne grunnlaget for lærerens tilrettelegging av undervisningen.

Skoler med gode resultater over tid kjennetegnes ved at lærerkollegiet jobber systematisk i forhold til forståelse av hva grunnleggende ferdigheter er, analyserer den enkelte elevs resultater og tilrettelegger opplæringen med utgangspunkt i elevenes ståsted.

De gjennomsnittlige resultatene i lesing viser at jenter presterer noe bedre enn gutter. Forskjellen er minimal på 5. trinn, men øker til 3 poeng på 8. trinn. På 9.trinn er forskjellen 2,3 poeng i jentenes favør. I regning og engelsk lesing gjør guttene det bedre enn jentene. Forskjellen er relativt liten i engelsk, mens gutter på 9. trinn oppnår hele 3,6 poeng høyere skåre enn jenter i regning. Forskjellen tilsvarer nesten et års framgang i læring.

Også elevenes fødselsdato har betydning for elevenes prøveresultater tidlig i skoleløpet. På 5.trinn oppnår elever født i januar en gjennomsnittlig skåre på de nasjonale prøvene som ligger 4-5 poeng høyere enn elever født i november/desember. Selv om elevene har gått like lenge på skolen, er det grunn til å anta at elever født tidlig på året er mer modne og at dette er årsaken til at de oppnår bedre resultater på de nasjonale prøvene på dette tidspunktet i skoleløpet.

På 8.trinn utgjør forskjellen i prøveresultat for elever født i januar/februar og elever født sent på året i gjennomsnitt rundt 2 poeng, mens forskjellene er «utvisket» blant elevene på 9.trinn. Det er heller ingen forskjeller i elevenes gjennomsnittlige avgangskarakterer på 10.trinn som kan relateres til om elevene er født tidlig eller sent på året.

DE TILBÆR KJÆKT Æ GÆ PÆ

2.5. Overgangen fra grunnskole til VGO

Det er en uttalt målsetting at alle elever og lærlinger som er i stand til det, skal gjennomføre videregående opplæring. Vitnemål/fagbrev skal sikre dem videre studier eller jobb.

Figur 30 viser prosentandel elever i Stavanger og nasjonalt som startet opp i videregående opplæring (VGO) samme år som avsluttet ungdomsskole. 97,5 prosent av stavangerelevene startet høsten 2019 opp i videregående opplæring. Prosentandelen nasjonalt var 98.

Det er liten forskjell mellom andel gutter og andel jenter som begynner i videregående opplæring. Høsten 2019 startet 97,2 prosent av guttene og 97,9 prosent av jentene opp i videregående opplæring samme år som avsluttet ungdomsskole.

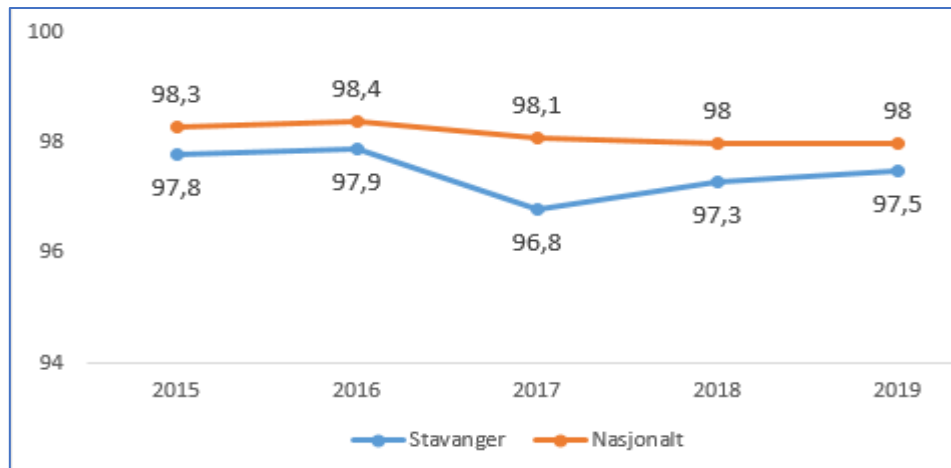

Fig.30 Andel elever som startet i VGO samme år som avsluttet ungdomsskole, Stavanger og nasjonalt

Like viktig som å øke andelen elever som begynner på VGO, er det å få flest mulig elever til å fullføre videregående opplæring.

Figur 31 viser prosentandel elever som har fullført og bestått Vg1 de siste seks skoleårene. 88 prosent av stavangerelevene som gikk ut av 10.klasse skoleåret 2018-19, har fullført og bestått Vg1. 89 prosent av jentene og 87 prosent av guttene fullførte og bestod Vg1.

Flesteparten av de resterende elevene går fortsatt i videregående skole, men har strøket i et eller flere fag og må avlegge ny eksamen i dette/disse fagene. Prosentandelen elever som har fullført og bestått Vg1, vil derfor øke ved kommende publiseringer for dette årskullet.

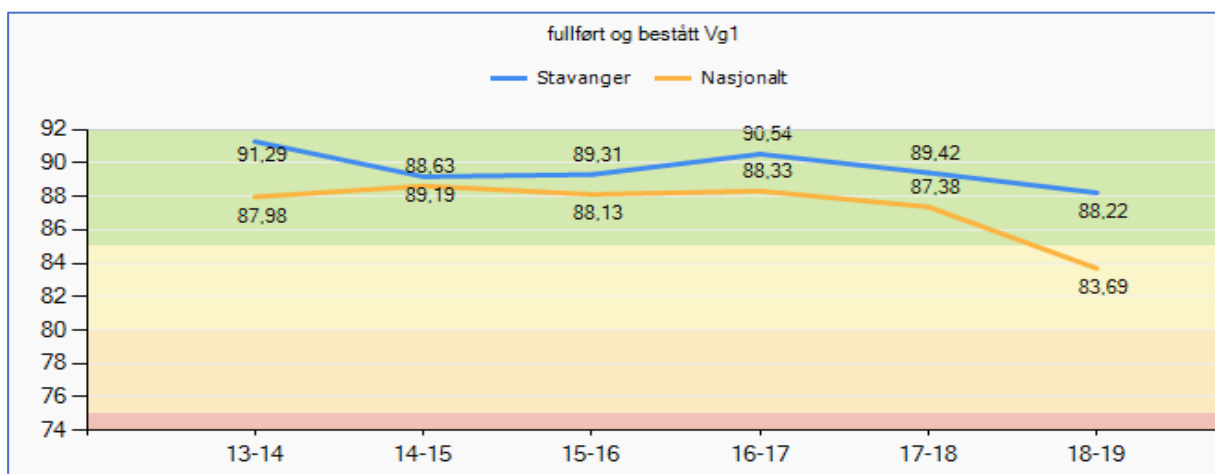

Fig.31 Andel elever som har fullført og bestått Vg1

Andel elever i VGO – storbyer

Figur 31 viser prosentandelen elever som begynte i VGO samme år som de avsluttet ungdomsskolen (skoleåret 2019-20) for et utvalg storbyer. Andelen varierte fra 97 til 98,5 prosent.

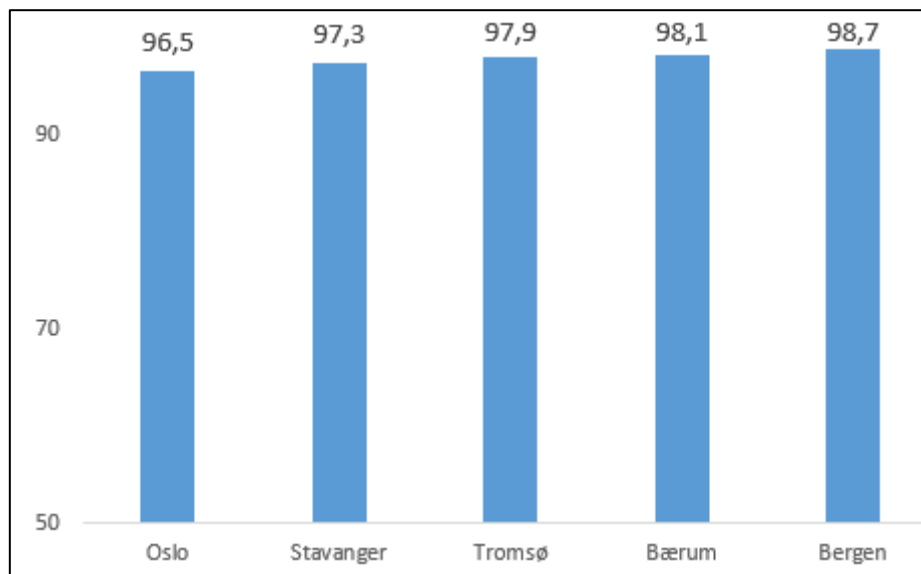

Fig.32 Andel elever i VGO samme år som avsluttet grunnskole, utvalg storbyer høsten 2019

2.5.1. Vurdering - overgang til VGO

- 97,5 prosent av stavangerelevene som avsluttet grunnskolen våren 2019, fortsatte i videregående opplæring
- 88 prosent av de elevene som gikk ut av 10. klasse våren 2018, har fullført og bestått Vg1.

Tall fra *Skoleporten* viser at 97,5 prosent av elevene i Stavanger begynner i VGO samme år som de avslutter grunnskolen. Det er ulike årsaker til at elever ikke begynner i VGO. Flytting, oppstart i arbeid eller sykdom er kjente årsaker til at noen elever ikke begynner.

Forebygging og tidlig innsats står sentralt i Stavanger kommunes arbeid for å sikre at flere elever gjennomfører videregående opplæring. Stavanger kommune har i flere år samarbeidet med Rogaland fylkeskommune om Glidelåsen. Glidelåsen er et opplæringstilbud, hvor elever får elever tett oppfølging i overgangen fra ungdomsskole til videregående skole.

I tillegg samarbeider kommunen med fylkeskommunen om såkalte kombinasjonsklasser for flerspråklige elever. Tilbudet gis ved Godalen videregående skole med bidrag av lærerkrefter fra Johannes læringscenter. I kombinasjonsklassene får elever som trenger mer grunnskoleopplæring, undervisning på grunnskolenivå samtidig som de starter i videregående opplæring.

2.5.2. Lærende profesjonsfellesskap

I *Stavangerskolen mot 2025, strategi for kvalitet* er «lærende profesjonsfellesskap» ført opp som et av fire prinsipper som skal gjennomsyre stavangerskolens praksis.

Skolen skal være et profesjonsfaglig fellesskap der lærere, ledere og andre ansatte reflekterer over felles verdier, og vurderer og videreutvikler sin praksis.

I strategiplanen understrekes det at **alle ansatte i skolen må ta aktivt del i det profesjonelle læringsfellesskapet for å videreutvikle skolen**. Det innebærer at fellesskapet reflekterer over verdivalg og utviklingsbehov, og bruker forskning, erfaringsbasert kunnskap og etiske vurderinger som grunnlag for målrettede tiltak.

Jåtten skole har, i partnerskap med Universitetet i Stavanger, Sande og Storevarden skole, jobbet med inkludering som tema gjennom den desentraliserte kompetanseutviklingsordningen. Utdanningsregion Midt-Rogaland er et partnerskap for kompetanseutvikling i skole - på tvers av kommunene i regionen og sammen med Universitetet i Stavanger.

Som en konkretisering av samarbeidet mellom skolene og universitetet utarbeidet Jåtten skole et eget verdidokument for skolens ansatte. Senere utarbeidet skolen tilsvarende dokument for elever og foreldre.

VI SOM JOBBER PÅ JÅTTEN- TAVLA

Som ansatt på Jåtten skole ønsker jeg at alle barna skal ha det trygt og godt på skolen

Jeg er en inkluderingsagent. Vi som jobber på Jåtten skole kjennetegnes ved at:

- Vi bruker vi og oss – alle elever er våre elever
- Vi møter barn og voksne med respekt og likeverd
- Vi framsnakker elever, foresatte, kollegaer og arbeidsplassen
- Vi har felles regler/rutiner og gjør vårt for å sikre felles forståelse og håndtering av disse
- Vi er tydelige voksne som bidrar til å skape et trygt, inkluderende og godt skolemiljø
- Vi samarbeider, deler erfaringer og kunnskap for å gjøre Jåtten skole til **Et godt sted å være – lyst til å lære**

JÅTTEN SKOLE
Et godt sted å være – lyst til å lære

FORELDRE- TAVLA

Som forelder ved Jåtten skole ønsker jeg at alle barna skal ha det bra på skolen og i nærmiljøet

Jeg er en inkluderingsagent og en god rollemodell fordi:

- Jeg framsnakker lærere, barn og andre foreldre
- Jeg blir kjent med barna og de andre foreldrene i klassen, og hilser alltid på dem når vi treffes i nærmiljøet
- Jeg snakker med barnet mitt om hvordan man kan bidra positivt til klassemiljøet
- Jeg hjelper barnet mitt til å inkludere dem som er utenfor
- Jeg prøver å variere hvilke barn vi inviterer med hjem
- Jeg snakker med barnet mitt om skolehverdagen, lytter og tar barnet på alvor
- Jeg er åpen for å ha dialog om det som er vanskelig, både med barna og andre foreldre

JÅTTEN SKOLE
Et godt sted å være – lyst til å lære

PRAKSISFORTELLING – JÅTTEN SKOLE

Inkludering – et verdispørsmål

Hvordan utvikle et inkluderende felleskap på skolen?

Hvordan sikre gode faglige og sosiale systemer for tilpasset opplæring?

Hvordan videreutvikle skolens praksis for å møte overordnet del av den nye læreplanen?

Spørsmålene svirret da Jåtten skole meldte interesse for å delta i første runde i det regionale skoleutviklingsprogrammet DEKOM, med kommuner i Midt Rogaland og Universitetet i Stavanger som partnere. To andre skoler, begge i Sola kommune; Sande og Storevarden, hadde meldt noe av det samme, og skolene ble satt i samme pulje og koblet opp mot ulike fagmiljøer på UiS. Sammen kom vi fram til et felles mål. (se ramme)

DEKOM mål for Jåtten skole, Sande skole og Storevarden skole

Skolen skal være et profesjonsfaglig felleskap der lærere, ledere og andre ansatte reflekterer over felles verdier og vurderer og videreutvikler sin praksis.

Skolen skal utvikle inkluderende fellesskap som fremmer helse, trivsel og læring for alle.

Skoler er ulike. Sola kommune har privat skolefritidsordning, mens Stavanger har kommunale skolefritidsordninger. Deltakelse i et skoleutviklingsprogram uten å ta med alle ansatte var uaktuelt for Jåtten skole. Det ble en utfordring. Skal det jobbes med inkludering må alle parter i skolefellesskapet med. Ansatte i SFO på Jåtten skole var med i hele prosessen.

Gjennom fire fellessamlinger med alle ansatte på de tre skolene og universitetet dypdykket vi i problemstillinger knyttet til den målsettingen vi hadde satt oss. Mellom storsamlingene med faglige innspill og gruppearbeid, var det avsatt mye fellestid på den enkelte skole, og det ble gitt utfordrende oppdrag fra gang til gang, særlig knyttet til egen praksis.

Verdier meislet seg etter hvert ut som det sentrale tema, og det ble tydeligere og tydeligere for den enkelte skole at det var viktig å bruke tid på verdier og formulere et verdigrunnlag for skolen. Ikke minst ble det klarere og klarere at Overordna del av den nye fagplanen er et verdidokument.

Våren 2019 utarbeidet hele personalet på Jåtten skole en *Vi som jobber på Jåtten-tavle*, et forpliktende verdidokument for alle som jobber på skolen. Arbeidet med denne tavla ble en konkretisering av det samarbeidet vi hadde med de to solaskolene og Universitetet i Stavanger.

Men det sluttet ikke der. Skolen luftet ideen for FAU og stilte spørsmålet om ikke det også hadde vært nyttig med en «tavle» for foreldrene, og det samme ble gjort ovenfor elevrådet.

Foreldretavle og **Elevtavla** ble utarbeidet av FAU og elevrådet. De tre tavlene ble behørig lansert første skoledag forrige skoleår. De henger i dag i storformat i vestibylen på Jåtten skole og blir stadig brukt.

Gjennom samarbeid med andre skoler og Universitetet i Stavanger har personalet på Jåtten skole, skritt for skritt, reflektert over felles verdier og jobbet med å videreutvikle egen praksis innen rammen av desentralisert kompetanseutvikling i midt-Rogaland.

Arne Kristian Espedal
rektor

3. System for kvalitetsvurdering og skoleutvikling

Forskrift til opplæringsloven forplikter den enkelte skole til jevnlig å vurdere i hvilken grad elevenes opplæringstilbud medvirker til å nå de målsettingene som er fastsatt i læreplanverket. Skoleeier har ansvar for å påse at den skolebaserte vurderingen blir gjennomført i samsvar med forskriften. Dette innebærer blant annet at skoleeier skal ha systemer for innhenting av opplysninger som trengs for å vurdere tilstanden og utviklingen innenfor opplæringen.

Begrepet kvalitet har ulike dimensjoner. Stavanger kommune legger vekt på at kvalitetsbegrepet både omhandler elevresultater som karakterer og nasjonale prøveresultater, samt elevenes og foreldrenes subjektive opplevelser av skolen og opplæringstilbudet.

Skolens forskjellighet gjør at skolene i Stavanger velger ulike innfallsvinkler i utviklingen av læringsmiljøet. Læringsmiljøet defineres i denne sammenheng som hele skolens virksomhet. Samtidig er alle skolene forpliktet på å følge opp satsingene i kvalitetsplanen.

Til hjelp for skolene i den stadig pågående prosessen med å utvikle og forbedre eksisterende praksis, gjennomføres det årlig nasjonale prøver, kartlegginger og elev- og foreldreundersøkelser. Resultatene skal brukes både til oppfølging av enkeltelever, men danner samtidig grunnlag for utvikling av skolen som *en lærende organisasjon*. Dette innebærer ikke nødvendigvis at skolen skal tilegne seg mer kunnskap, men at de ansatte på den enkelte skole i større grad nyttiggjør seg den kunnskapen som allerede finnes, som grunnlag for en bedre opplæring for den enkelte elev.

3.1. Kvalitetsvurdering og skoleutvikling i stavangerskolen

Systemet for kvalitetsvurdering og skoleutvikling av Stavangerskolen bygger på:

Ståstedsanalysen

Ståstedsanalysen er et nettbasert verktøy og et hjelpemiddel for skolebasert vurdering. Gjennom gode refleksjonsprosesser blant skolens lærere, skal den skal hjelpe skolens ledelse til å se styrker og utfordringer og prioritere skolens utviklingsområder. Samtidig skal arbeidet med analysen føre til profesjonsutvikling for skolens ansatte. Dette krever at de ansatte er involvert i alle fasene i arbeidet. Rektor har ansvar for å legge til rette for prosessen og for å involvere skoleeier. Vurderingsprosessen og det videre utviklingsarbeidet har som mål å føre til økt læringsutbytte og bedre læringsmiljø for skolens elever.

Stavanger kommune har også utviklet en tilpasset Ståstedsanalyse for skoler med særskilte tilrettelagte opplæringstilbud.

Dialogmøtet

Dialogmøtet er en samtale mellom skole og skoleeier. Samtalen tar utgangspunkt i synspunkt og prioriteringer som har kommet frem i forbindelse med skolens arbeid med Ståstedsanalysen.

Fra skolen deltar til vanlig skolens ledelse, representanter for de ansatte, foreldrerepresentant(er) og gjerne elevrepresentanter. Skolesjefen stiller med to representanter. PPT inviteres også til å delta på disse møtene. Et mål med dialogmøtet er at skolesjefen skal få et bedre innblikk i skolens hverdag, og at skolen får bekreftelse og støtte på «god praksis» samtidig som deler av eksisterende praksis utfordres.

Avtale om oppfølging

I etterkant av hvert dialogmøte lages det en kort, skriftlig avtale om oppfølging innenfor de områder skolen ønsker å videreutvikle. Avtalen legges fram for skolens samarbeidsutvalg.

Stavanger kommune har utarbeidet en plan for gjennomføring av Ståstedsanalysen. Hver skole gjennomfører Ståstedsanalysen hvert tredje år. Skolen bruker de mellomliggende årene til å følge opp de utviklingsområder som kommer frem i *Avtale om oppfølging*.

Skolesjefens ledersamtale

Den enkelte skoles *Avtale om oppfølging* følges opp i skolesjefens ledersamtale med den enkelte rektor.

3.2. Årlig tilstandsrapport

Det er fastsatt i opplæringsloven at skoleeiere plikter å utarbeide en årlig rapport om tilstanden i opplæringen. Rapporten, som i Stavanger kalles kvalitets- og utviklingsmeldingen, skal omhandle læringsresultater, frafall og læringsmiljø. Den årlige rapporten skal danne utgangspunktet for en drøfting om kvalitet i grunnopplæringen i kommunestyret.

Kvalitets- og utviklingsmeldingen er et sentralt element i det nasjonale kvalitetsvurderings-systemet. Regjeringen har fastsatt mål knyttet til læringsresultater, frafall og læringsmiljø som grunnlag for å vurdere kvaliteten i grunnopplæringen.

3.3. Skolenes tiltaksplaner

Kommunedirektøren forventer at rektorene ved alle skolene har et lokalt tilpasset system for kvalitetsvurdering. Systemet skal inneholde prosedyrer for gjennomføring av foreldre- og elevundersøkelser, kartlegginger, nasjonale prøver m.m. Videre, hvem som har ansvar for gjennomføring og oppfølging, og hvem som skal involveres i drøfting av resultater.

For innhenting av nødvendige data for å kunne vurdere resultater og utvikling over tid, har skolene i Stavanger ulike nettbaserte verktøy til rådighet. Noen av disse programmene er primært utformet som analyseverktøy for skolelederne, mens nettportaler som *Skoleporten* og *Statistikkportalen* tilgjengelige for foreldre, folkevalgte og andre med interesse for skole og utdanning.

3.4. Resultatmålsettinger

Et siktemål med kvalitetsplanen er at grunnskolene i Stavanger, over tid, skal videreutvikle sin praksis og forbedre skolens resultater innenfor hvert av de vedtatte utviklingsområdene.

Kunnskapsdepartementet har satt følgende mål for grunnskoleområdet:

*Alle har et godt og inkluderende læringsmiljø
Barn og unge som har behov for det, får hjelp tidlig slik at alle får utviklet sitt potensial
De ansatte i kunnskapssektoren har høy kompetanse
Alle lykkes i opplæringen og utdanningen*

Departementet forventer at målsettingene skal danne grunnlag for prioritering av faglige mål og temaområder, og for utvikling av nye tiltak og virkemidler. Stavanger kommunes visjon og satsingsområdene i kvalitetsplanen er i samsvar med Kunnskapsdepartementets mål for sektoren.

I tabellen under presenteres resultatmålsettingene i *Stavangerskolen mot 2025 – strategi for kvalitet*. Høyre kolonne viser gjennomsnittlige resultater for Stavanger samlet ved siste måling. Målsettingene bygger på Læringlabens grenseverdier slik disse kommer frem i Insight⁴. De er foreløpig ikke satt grenseverdier på foreldreundersøkelsen.

⁴ [Insight er et digitalt verktøy for kvalitetsvurdering](#)

Område	Kilde	Indikator	Målsettinger	Resultater	
Medborgerskap og bærekraftig utvikling	Elevundersøkelsen Skala 1-5. Høy verdi betyr positivt resultat.	Trivsel 7./10.trinn	4,1 - 5,0	4,2 4,2	
		Motivasjon 7. / 10.trinn	4,0 - 5,0	3,9 3,4	
		Innsats 7./10.trinn	4,0 - 5,0	4,3 3,8	
		Elevdemokrati og medvirkning 7./10.	3,7 - 5,0	3,9 3,5	
		Trygt miljø 7./10.trinn	4,1 - 5,0	4,3 4,0	
	Foreldreundersøkelsen Skala 1-5. Høy verdi betyr positivt resultat.	Trygt miljø	Ingen grenseverdier	4,4	
		Motivasjon		4,3	
		FAU og SU		4,2	
	Utviklende læringsfellesskap	Elevundersøkelsen Skala 1-5. Høy verdi betyr positivt resultat	Faglig utfordring 7./10.trinn	4,3 - 5,0	4,1 4,4
			Mestring 7./10.trinn	4,0 - 5,0	4,1 4,0
Støtte fra lærerne 7./10.trinn			4,0 - 5,0	4,5 4,1	
Relevant opplæring 10.trinn			3,8 - 5,0	3,4	
Praktisk opplæring 10.trinn			3,7 - 5,0	3,2	
Variert opplæring 10.trinn			4,0 - 5,0	3,7	
Vurdering for læring 7./10.trinn			4,0 - 5,0	4,1 3,7	
Foreldreundersøkelsen Skala 1-5. Høy verdi betyr positivt resultat.		Trygt miljø	Ingen grenseverdier	4,4	
		Støtte fra lærerne		4,6	
		Dialog/medvirkning		4,5	
Nasjonale prøver i lesing, regning og engelsk Skala 1-100. Høy verdi betyr positivt resultat.		5.trinn - snitt	52,5 eller bedre	51,9	
		8.trinn - snitt		51,6	
		9.trinn - snitt	56 eller bedre	55,0	
Avgangskarakterer		Grunnskolepoeng	42,0 eller bedre	43,8	

Tab. 6 Målsettinger og resultatmål i Stavangerskolen mot 2025, Strategi for kvalitet

4. Konklusjon og utfordringer

Fra og med 2020 har Stavanger gått fra å være en arealmessig liten og tett storbykommune til å bli en større kommune både i geografisk utstrekning og i mangfold. Dette året markerer også et viktig veiskille innen skole i forbindelse med at nye læreplaner innføres fra og med skoleåret 2020/2021. For skolene i Stavanger er disse overgangene godt forberedt. Skoleledelsen fra de tre gamle kommunene har over tid samarbeidet om felles utviklingsarbeid, og elever, ledelse og ansatte fra alle tre kommuner har bidratt aktivt inn i arbeidet med den nylig vedtatte strategien for kvalitet i skole og SFO – *Stavangerskolen mot 2025*. Dette har vært viktig for å etablere et felles verdigrunnlag og tydelige mål for alle skolene i den nye kommunen.

Kommunene i Midt-Rogaland har videre samarbeidet over tid med å forberede innføring av nye læreplaner i forbindelse med den statlige desentraliserte ordningen for kompetanseutvikling. Dette arbeidet har blitt videreført på den enkelte skole med støtte fra ressurspersoner som jobber på tvers av kommunene.

Foreliggende kvalitets- og utviklingsmeldingen for stavangerskolen bekrefter tidligere års meldinger om skoler som jevnt over klarer å oppfylle målene som er satt for grunnopplæringen. Vi har elever som trives, som lærer godt og som i økende grad klarer å gjennomføre videregående skole. Vi ser at skolene i Stavanger bidrar mer til elevenes læring enn gjennomsnittet av norske kommuner.

På tross av god utvikling i resultater, trivsel og gjennomføring av videregående skole over tid, er det bekymringsfullt at elever på ungdomstrinnet over tid gir tilbakemelding om lite motivasjon for skolearbeid, og at opplæringen i mindre grad enn ønskelig oppleves som praktisk og relevant. Deltakelse i den desentraliserte ordningen for kompetanseutvikling, økt bruk av elevbedrift i samarbeid med Ungt Entreprenørskap, samt forsterket innsats innen undervisningsvurdering er viktige redskaper for skolene på ungdomstrinnet når de arbeider med å gjøre opplæringen mer praktisk, utfordrende og variert.

I forbindelse med Covid-19 klarte ansatte og ledelse ved skolene våre å omstille seg til hjemmeskole av høy kvalitet, og etter hvert en mer ordinær skolehverdag med til dels store tilpasninger på grunn av smitteverntiltak. Årsaken til dette er at ansatte ved skolene i høy grad klarer å samarbeide om å ta felles ansvar for elevenes læring, trivsel og utvikling. Vi har dyktige skoleledere som setter mål for skolens utvikling, og som sammen med de ansatte klarer å arbeide for å nå disse målene.

Et viktig kjennetegn ved skolen er at læring skjer i et fellesskap. Det er derfor et mål at opplæringen skal tilpasses, slik at alle elever har en opplevelse av å være inkludert. Elever med særskilte opplæringsbehov har rett til å få spesialundervisning dersom de ikke fullt ut kan ivaretas i det ordinære tilbudet. Selv om Stavanger kommune har gode resultater innen både læring og trivsel, viser den høye andelen av elever som mottar spesialundervisning, at det fremdeles er potensial til å ivareta en større andel av elevene innen den ordinære opplæringen. Problemstillingen med at for mange elever ikke ivaretas godt nok i fellesskapet med sine medelever er imidlertid ikke særegent for Stavanger kommune. Stortingsmelding 6 (2019-2020) *Tett på – tidlig innsats og inkluderende fellesskap i barnehage, skole og SFO* påpeker at det er et behov for å styrke det profesjonelle samarbeidet internt på den enkelte skole, og på tvers av skolen og det øvrige støttesystemet.

Det viktigste tiltaket for å styrke det tverrfaglige samarbeidet om elevene i Stavanger er de nye retningslinjene for arbeid i ressursteam. Denne ordningen innebærer at skolen skal samarbeide hyppig og forpliktende med PPT, barnevern og andre deler av støttesystemet for å legge til rette for et mer inkluderende læringsmiljø på den enkelte skole. På sikt skal dette føre til at ressursene på skolen og i støttesystemet i mindre grad brukes til å følge opp elever som ikke er inkludert i det ordinære opplæringsstilbudet, og i større grad på å legge til rette for at alle barn og unge får en opplæring som er tilpasset egne behov.

Et tettere og mer forpliktende samarbeid blant alle ansatte på skolen er også sentralt i forbindelse med innføring av nye læreplaner fra og med høsten 2020. Hovedprioriteringen fremover blir derfor å videreutvikle stavangerskolen *sammen*, både på den enkelte skole og på tvers av skoler. Da kan vi i enda større grad legge til rette for at elevene får gode hverdagsliv og den kompetansen de trenger for å mestre livet her og nå, og i fremtidens arbeids- og samfunnsnivå.

Eg liker best Kaninhøne
på Rennesøy